БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 202 (16.892). • 30 август 1977 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

ДЕФОЛИАЦИЯ КУЧАЙТИРИЛЯПТИ

РОМИТАН, [«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири телефон орқали хабар қилади]. «Октябрь 50 йиллиги» совхози меҳнат аҳли ҳамма майдонларда «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштирдилар ва машина теримига пухта тараддуд кўрмоқдалар. Бу йил ялпи ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғи «зангори кема»ларда йиғиб-териб олинади. Мавжуд техника воситалари ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди. Ҳар бир машинани сменадошлик йўли билан икки механик-ҳайдовчи бошқаради.

Совхозда машина теримига тайёргарликнинг сўнгги босқичи — дефолиация қилишга киришилди. Биринчи кундаёқ қўлда ва тракторга тиркалган аппаратлар ёрдамида 120 гектар ердаги ғўзаларга химикатлар сепилди. Яқин кунларда дефолиация оммавий равишда бошланади. Бу ишда граждан авиациясининг учувчилари пахтакорларга катта ёрдам кўрсатадилар.

«Зангори кема»лар теримни бошлаш ҳақидаги байроқча кўтарилишини кутиб турибди. Райондаги «Ромитан» совхози, Нариманов номли, Ленин номли ва бошқа колхозларда ҳам дефолиация эрта-индин бошланади.

ТЎРТ БРИГАДА ЗАФАРИ

ЧИРОҚЧИ [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Райондаги «Ўзбекистон Компартияси» совхозининг Саттор Ҳайдаров бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. 52 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан дурдона териб олинди. Пахтакорлар ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Шу райондаги «Коммуна» колхозининг Сари Бекмирзаев, Ленин номли колхознинг Юсуф Янгибоев, «Восход» совхозининг Холмўмин Оллаев бошлиқ бригадалари аъзолари ҳам йиллик маррани эгалладилар. Биринчи теримдаёқ гектаридан 23-25 центнердан хирмон кўтарилди.

Терим тезкорлик билан давом эттириляпти.

П. ГАДОЕВ.

ЯНГИ ДУНЁ БУНЁДКОРИ

«Совет жамияти янги типдаги кишини яратганлиги мени ҳамма нарсадан кўпроқ ҳайратда қолдиради... Совет кишилари саховатли ва шу билан бирга қудратли кишилардир. Совет кишилари ўзларига ишончи комил ва айни маҳалда камтар кишилардир. Чуқур ватанпарварлик уларга хос фазилатдир ва айни вақтда улар кишиларга қардошларча муносабат руҳи билан суғорилган. Улар меҳнатни олижаноб иш деб биладилар». Бу гапларни Америка публицисти Альберт Кан ёзган. У каби планетадаги миллионларча кишилар ҳам совет кишисига таҳсин ўқимоқдалар. Ана шу таҳсин сўзлари бутун тараққийпарвар инсоният Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини нишонлашга тайёрланаётган ҳозирги кунда зўр куч билан жарангламоқда.

Советлар мамлакати шу давр мобайнида Ленин партияси раҳбарлигида асрларга тенг келадиган йўлни босиб ўтди. Тарихда мисли кўрилмаган жамият барпо этилди. Бизнинг экономикамиз ғоят ўсди, етук социалистик ижтимоий муносабатлар қарор топди. Янги, совет кишиси тарбияланиб вояга етганлиги — босиб ўтилган йўлнинг яна бир энг муҳим якунидир.

Тарих — уни яратаётган кишилар демакдир. Октябрь фарзандлари ва набираларининг жасорати абадий сўнмайди. Улар замонамизнинг қаҳрамонлари, бу замоннинг рамзи ва мужассам мазмунидир. Ҳозирги вақтда янги тарихий бирлик — совет халқи икки юз эллик миллиондан ортиқ кишини ташкил этади. Мамлакатимизда яшовчи барча миллат ва элатларнинг ўғил-қизлари турли авлодларга мансуб бўлган кишилардир, улар бир онанинг — социалистик Ватаннинг фарзандларидир. Бу Ватанда ҳар бир меҳнатчи иззат-ҳурматга сазовор. Путиловчи ишчи Романов, матрос Железняк, шахтёр Стаханов, тракторчи Ангелина, жангчилардан Гастелло, Матросов ва Кантария, олим Келдиш, механизатор Охунова, бинокор Злобин, композитор Шостакович, космонавт Гагарин, тўқимачи Плетнева... Тарихимизнинг йилномасига қанчадан-қанча таниқли кишиларнинг номи ёзилган!

Ижтимоий тараққиёт чўққиларига олиб борадиган йўл енгил йўл эмас: ҳар бир қадам — изланиш демакдир, ҳар бир муваффақият қаттиқ курашда қўлга киритилмоқда. Совет кишилари авлодлари коммунистлар бошчилигида ленинчи-большевиклар бошлаб берган ишни оғишмай давом эттирмоқдалар, етук социализм биноси пойдеворига бирин-кетин ғишт қўймоқдалар. Изғирин шамолларда индустрия гигантларини барпо этдилар, қулоқларнинг ўқларини писанд қилмай, колхозларни вужудга келтирдилар, куну-тун меҳнат қилиб, фан хазиналарини очдилар, қўриқ ерларни қунт билан забт этдилар, зўр жасорат кўрсатиб, биринчи марта космосга йўл очиб бердилар ва янги, онгли меҳнат интизомини, социалистик ижтимоий муносабатларни ва ахлоқни қадам-бақадам қарор топтирдилар.

КПСС Марказий Комитети Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорида таъкидлаб ўтганидек, революцион кураш ва янги жамиятни барпо этиш давомида турмушимиз бутун укладининг таъсири остида, партия ва давлат олиб бораётган самарали ғоявий-тарбиявий ишлари туфайли совет кишиси шаклланди ва чиниқди, социалистик типдаги шахсга хос фазилатларни мужассамлаштирди. Коммунистик ғоявийлик, партия ишининг ҳаққонийлиги ва енгилмаслигига чексиз ишонч, Ватанга садоқат совет кишисига хос хусусиятдир. Совет кишилари коммунизм идеалларини, марксизм-ленинизм таълимотини жаҳонни ўзгартиришнинг нурафшон ва қудратли қуроли деб биладилар.

Зафарларимизнинг улуғворлиги — бошқа халқларни илҳомлантирувчи намунадир. Ўртоқ Л. И. Брежнев «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қилмоқда» деган докладида қуйидагиларни айтган эди: «Совет кишилари партия белгилаб берган программани бажара бориб, тинмай меҳнат қилишлари, қаҳрамонона ишлари билан шундай йўлни очиб бермоқдаларки, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари эрта ё кеч шу йўлдан борадилар. Бизнинг ҳар бир ютуғимиз, ҳар бир ғалабамиз бутун инсоният ўтмишнинг социал ва ахлоқий кишанларини парчалаб ташлаб, янги дунёга — коммунизм дунёсига ўтадиган пайтни яқинлаштиради».

Ҳамманинг бахт-саодати йўлида фидокорона меҳнат қилиш, меҳнатга энг зарур ҳаётий эҳтиёж деб қараш — совет кишисининг асосий, белгиловчи фазилатларидан биридир. У сиёсий активлик ва гражданлик масъулиятини, ахлоқий поклик ва чуқур билим, революцион умидворлик ва самимий саховатни ўзида уйғунлаштириб боради. Душманларга қарши жангларда эпчил довюрак совет кишиси бошқа мамлакатлар меҳнаткашларининг қувончлари ва ташвишларига ҳамнафас бўлиб, синфдош қардошларимизнинг озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашига ёрдам бериш учун ҳамиша тайёрдир.

Инсон образи — уни яратган жамиятнинг образидир. Совет кишиларининг юксак ғоявий-ахлоқий фазилатлари, ишлари ва орзу ниятлари бутун дунёда жуда катта қизиқиш туғдирмоқда. Шу боисдан буржуа пропагандистлари ҳаёт тарзимизга доғ тушириш социализмни қоралаш учун Октябрь мамлакати кишиси теварагида ёлғон-яшиқ ва туҳматлардан ғов ясашга уринмоқдалар. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари СССРда «инсон ҳуқуқлари» тўғрисида иғвогарлик мақсадида кўтарилган шовқин-суронларни ғазаб ва нафрат билан рад этиб, бу шовқин-суронлар капитализм иллатларидан, бизнес ҳукмронлик қилаётган мамлакатларда шахс ҳуқуқларининг ҳаддан ташқари бузилаётганлигидан эътиборни четга тортиш йўлидаги риёкорона уриниш деб ҳисобламоқдалар.

Конституциямизнинг лойиҳаси бутун халқ томонидан муҳокама қилинаётган шу кунларда давлатнинг Асосий Қонуни, образли қилиб айтганда, совет кишисининг фикр-ўйи ва қўли билан ёзилаётган бир пайтда социалистик демократиянинг афзалликлари жуда яққол намоён бўлмоқда. Совет гражданларига кенг сиёсий ҳуқуқ ва эркинликлар берилган, бу ҳуқуқ ва эркинликларнинг рўёбга чиқарилиши амалда гарантияланган. Аммо ҳуқуқ бор жойда бурч ҳам бор. Конституция лойиҳаси ҳам ҳар бир кишининг жамият олдидаги масъулиятини ҳар томонлама англаб, Ватан олдидаги бурчини ҳалол бажаришга ёрдам беради.

Совет халқи — мамлакатдаги барча авлодлар, барча миллат ва элатларнинг мустаҳкам қуйилмасидир. Биз коммунистик келажакни ягона қардош оила бўлиб барпо этмоқдамиз. Янги кишини тарбиялаш, шахсни ҳар томонлама камол топтириш — бу қурилишнинг ажралмас таркибий қисмидир. КПСС-нинг XXV съезди ишларни, ғоявий-тарбиявий ишни муайян мақсадни кўзда тутиб олиб боришнинг аниқ ва равшан программасини белгилаб берди. Марксча-ленинча дунёқарашни, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни камол топтириш — бу программанинг негизидир.

Олдимизда порлоқ уфқлар, янги чўққилар турибди. Бу уфқ ва чўққилар забт этилади! Совет кишиларининг ижодий даҳоси, революцион ғайрат-шижоати, Ленин партияси теварагидаги мустаҳкам бирлиги ва жипслиги бунинг гаровидир.

[«ПРАВДА»нинг 29 августдаги бош мақоласи].

НУРЧИЛАР ЗАФАРИ

Чорвоқ ГЭСи йил бошидан буён бир миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарди. Станция фойдаланишга топширилганидан буён ўтган вақт ичида унинг турбиналари халқ хўжалигига жами олти миллиард киловатт-соат энергия етказиб берди.

Бу йил Чорвоқ энергетиклари учун диққатга сазовор йилдир: улар Хўжакент ГЭСи ишга туширилгандан кейин станцияни энг кўп қувват билан ишлатиш имкониятига эга бўлдилар. Бу эса Ўрта Осиё туташ энергетика системаси энг кўп нагрузка билан ишлаган пайтларида унинг учун катта мададкор бўлиб хизмат қилади.

Сув омборида тўпланган бир миллиард куб метрдан зиёд сув Чирчиқ дарёси адоғида жойлашган 450 минг гектар қишлоқ хўжалик ерларини суғориш учун фойдаланилди. Пойтахт областидаги энг йирик саноат корхоналари, иссиқлик электр станциялари Чорвоқ денгизининг суви билан таъминланди. (ЎзТАГ).

МАШИНА ТЕРИМИГА ТАЙЁРГАРЛИКНИ ТУГАЛЛАЙЛИК!

ПОЙТАХТ ОБЛАСТЬ КАРВОНИ

ТОШКЕНТ область Янгийўл районининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрь революциясининг 60 йиллиги шарафига давом этаётган социалистик мусобақани кучайтириб, пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар ва йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Куни кеча давлатимиз ёрдами, олтин қўлли деҳқонлар меҳнати билан бунёдга келтирилган пахта ортилган 120 дан ортиқ машина ва тележка завод томон йўл олди. «Коммунизм», «Ленинизм», Ленин номли, Ҳ. Турсунқулов номли, Н. Ниёзов номли колхозлар дастлабки куниёқ юз тонналаб юқори сорт пахта жўнатдилар. Ф. Носиров номли Янгийўл пахта тозалаш заводи коллективи янги ҳосилни зўр шоду-хуррамлик билан қабул қилиб олди.

Областнинг Бўка ва Ўрта Чирчиқ районлари хўжаликларида ҳам пахта терими бошланди.

Суратда: Янгийўл райони пахта карвонини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

НАМАНГАН ШАҲРИДА СОВЕТ РАЙОНИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Наманган шаҳрини ривожлантириш истиқболларини ҳисобга олиб ва хўжалик ҳамда маданий қурилишга раҳбарлик қилишни янада кучайтириш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадларида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Меҳнаткашлар депутатлари Наманган область Совети ижроия комитетининг илтимоси қондирилсин — Наманган шаҳрида Совет райони тузилсин.

Совет районининг чегаралари рўйхат ва график тасвирга биноан тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1977 йил 29 август.
Тошкент шаҳри.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Қашқадарё области саноат корхоналарининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг қизитиб, саккиз ойлик топшириқни муддатидан илгари бажардилар. Область саноатининг ходимлари саккиз ойлик пландан ташқари ўн миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулотни реализация қилишни мўлжалламоқдалар.

* * *

Оққўрғон районининг меҳнаткашлари давлатга 4600 тонна маккажўхори дони топшириб, оширилган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Илгари белгиланганидан икки минг тонна ва бултургига нисбатан икки баравар кўп маккажўхори дони тайёрланди.

Венгриядан меҳмон келди

Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Шандор Борбей 29 август куни Тошкентга келди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, бошқа партия ходимлари меҳмонни аэропортда кутиб олдилар.

Шандор Борбей шу куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрди, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини, янги қурилаётган районларини кўздан кечирди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ АМАЛДА

МЕХАНИЗАЦИЯ ТАЯНЧИМИЗ

Наманган область Задарё районидаги «Наманган» совхози пахтакорларининг йиғим-теримга ҳозирлик кўриш юзасидан белгилаган тадбирлари

Бу йил ҳосилнинг чўги яхши. Хирмонимиз ҳар қачонгидан ҳам қут-баракали бўлишига ишончимиз комил. Шунга қарамай ғўза парваришини бир дақиқа тўхтатганимиз йўқ. Экинни «шарбат»га қондириш, чуқур ва сифатли культивация ўтказиш, бегона ўтлар, қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан муҳофаза қилиш қизғин тус олган. Чунки, деҳқончиликда йўқолган фурсатнинг ўрнини ҳеч нарса билан қоплаб бўлмайди. Ставрополь ўлкаси Ипатово райони деҳқонларининг тажрибаси ҳам, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган Оқолтин райони пахтакорларининг ташаббуси ҳам вақтдан самарали фойдаланишга, мамлакатга сифатли ва арзон маҳсулотлар етказиб беришга қаратилгандир. Биз она-Ватан хазинасига бу йил 5000 тонна ёки пландагидан 1050 тонна, ўтган йилдагидан 1500 тонна кўп сифатли пахта етказиб бериш мажбуриятини олдик. Ялпи ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилади. Жуда кўп бўлим, бригада, звеноларимизда эса даладаги ҳосил 100 процент «пўлат этак»лардан тўкилади.

Совхозимизда машина теримига йил сайин кўпроқ эътибор берилмоқда. Бунга ғўзаларни машина теримига мос қилиб ўстириш, малакали механизатор кадрлар тайёрлаш ва уларни жой-жойига қўйиш ҳамда меҳнатни илмий асосда уюштириш йўли билан эришилмоқда. Чунончи бу йил олий маълумотли инженер, агрономларни бўлим бошқарувчиси, бригада бошлиқлари қилиб тайинладик. Жалолиддин Алишеров, Ҳакимжон Юсупов, Собиржон Қодиров, Аҳмадқул Маматқулов сингари мутахассислар раҳбарлик қилаётган бўлим ҳамда бригадаларда 100 процент ҳосил «зангори кема»ларда териб олинади. Шунингдек, Кароматхон Каримова, Ўктамжон Хуморов, Султонбой Деҳқонов, Деҳқонбой Орзиқулов, Ҳакимжон Юсупов, Эргашали Насриддиновга ўхшаш юқори ҳосилли комплекс механизациялашган бригадаларда ҳам машина теримига зўр берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида «Ҳамма жойда механик-ҳайдовчиларнинг малакаси оширилсин, уларга техникадан юксак унум билан фойдаланиш борасидаги илғор усуллар ўргатилсин» дейилган. Совхозимиз маъмурияти, партия ташкилоти барча механик-ҳайдовчиларни аттестациядан ўтказди. Ҳозирги кунда 42 та серунум терим машинаси мавсумга шай қилиб қўйилган. Биринчи сентябргача яна 8 та «зангори кема» сотиб оламиз. Шундай қилиб, юбилей йилида пахтазорларимизда 50 та терим машинаси икки сменада ишлатилади. Ҳар бир механизатор учун 140 тоннадан норма белгиланди.

Машина терими ҳақида гап борганда, тезкорлик билан амалга ошириладиган айрим тадбирларимизни ҳам тилга олиш ўринлидир. Дефолиация машина теримининг тақдирини ҳал қилади. Бу ишда расмиятчилик, муросасозликка йўл қўйиб бўлмайди. Биз кўп йиллик тажрибамизга кўра ғўзаларнинг баргини тўкишни ҳар туп ғўзада икки-учта кўсак очилганда бошлаймиз. Дастлабки ҳисоб-китобларимиз шундан далолат бериб турибдики, бу йил дефолиацияни 5 сентябрдан бошлаймиз. Орадан 8-10 кун ўтказиб, яъни 15 сентябрларда кўсакларнинг деярли 70 процентини очилтиришга эришамиз. Шу тариқа машина теримини қизғин бошлаб, дастлабки теримдаёқ гектаридан 20-25 центнердан 30 центнергача «оқ олтин» териб олишни таъминлаймиз.

Биз механик-ҳайдовчилар билан фикрни бир жойга қўйиб олдик. Мавсумда энг кўп, сифатли пахта терган механик-ҳайдовчилар учун қўшимча иш ҳақи, қимматли мукофотлар белгиланди. Ташаббускор механизатор, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Кароматхон Каримова ўз агрегати бункеридан 500 тонна, Қундузхон Ҳамдамова — 400 тонна, Араббой Раҳмонов, Ваққосхон Олимов, Усуфали Турдиалиев, Тожимат Асқаровларнинг ҳар бири 300—350 тоннадан пахта тўкишга сўз бердилар. Совхозимиз машина терими бошлангунча кунига йиллик планнинг 2—3 проценти миқдорида, машина терими бошлангач, кунига 6—8 проценти, ҳатто 10 проценти миқдорида «оқ олтин» тайёрлайди, йиллик маррани 5 октябрда, социалистик мажбуриятимизни эса 20 октябрда муваффақиятли бажарамиз.

Хўжалигимизда йиғим-терим ишлари қатъий белгиланган соатлик график асосида олиб борилади. Ҳозирданоқ хирмонлар, тош-тарозилар, йўл ва кўприклар созлаб қўйилди.

Ҳосилни эрта етилтириш ҳар жиҳатдан фойдалидир. Шунда пахта тош босадиган, сифати яхши, салмоғи баракали бўлади. Совхозимиз ишчилари, инженер-техниклари ипатоволик ва оқолтинликлар ташаббусига қўшилиб, юбилей йилида планни фақат юқори сорт пахта ҳисобига тўлдириш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Барча бўлим, бригадаларда сифат комиссиялари, халқ контроли группалари тузилди. Улар пахтанинг сифатли терилиши устидан назорат қилиб боришади. Юбилей йили йиғим-теримини тезкорлик усулида ўтказамиз.

Н. ҚОРАБОЕВ,
Задарё районидаги «Наманган» совхози директори.

У. НАСИМЖОНОВ,
партия ташкилоти секретари,

Ҳ. МАНСУРОВ,
бош агроном.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САМАРҚАНД, 29 август. (ЎзТАГ). Самарқанд область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг якунлари ҳамда КПСС XXV съезди талаблари асосида партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш ишини янада яхшилаш соҳасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов доклад қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов нутқ сўзлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети секторининг мудири В. И. Смирнов иштирок этди.

САМАРҚАНД ЕРИНИНГ САХОВАТИ

САМАРҚАНД [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Шаҳардаги Максим Горький номли марказий маданият истироҳат боғида анъанавий Самарқанд ерининг саховати кўргазмаси очилди. Унда Нурота ва Советобод районларининг ширин-шакар қовун-тарвузлари, тилларанг қоракўли, булунғурлик деҳқонларнинг мева-узумлари, Ургут ва Самарқанд районидаги хўжаликларнинг сабзавот маҳсулотлари намуналари намойиш этилмоқда.

Самарқанд ерининг саховати кўргазмаси 10 сентябргача давом эттирилади.

Кўргазмадан мақсад энг илғор тажриба ва ютуқларни пропаганда қилиш, Ўрок ва Болға иттифоқини янада мустаҳкамлашдир. Кўргазманинг очилишига бағишланган тантанали митингда область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов қатнашди ва нутқ сўзлади.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Республикамиз областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 29 августга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — дефолиация қилинадиган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон (процент ҳисобида); тўртинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	122,5	11,4	26,7
Сирдарё	124,0	6,7	14,5
Жиззах	127,5	4,5	11,8
Сурхондарё	116,0	1,2	5,2
Бухоро	130,0	0,9	1,7
Қашқадарё	150,0	0,4	1,7
Наманган	110,0	0,6	1,6
Фарғона	132,0	0,3	1,2
Самарқанд	144,0	0,3	0,4
ҚҚАССР	110,0	0,1	0,2
Хоразм	68,0	—	0,1
Андижон	120,0	0,01	0,03
Республика бўйича:	1454,0	2,3	5,6

* * *

Терим олдидан ғўза баргларини тўктириш —ҳосил йиғим-теримида муҳим босқич ҳисобланади. Бу тадбир пахта териш машиналарига кенг йўл очади, кўракларнинг очилишини анча тезлатади, агрегатлар унумдорлигини оширади, етиштирилган ҳосилни қисқа фурсатларда йиғиштириб олиш имконини беради.

Республикадаги барча областларнинг колхоз ва совхозлари етарли миқдорда дефолиантлар, ОВХ—14 трактор пуркагичлари ва қишлоқ хўжалик авиацияси самолётлари билан таъминланганлар.

Тошкент, Сирдарё ва Жиззах областларида ғўза дефолиацияси ўз вақтида уюшқоқлик билан бошланди, бу жойларда самолётлар ва ер усти машиналари воситасида дефолиация жадал суръатда олиб борилмоқда. Бироқ ҳамма жойда ҳам шундай деб бўлмайди. Фарғона, Бухоро, Қашқадарё ва Наманган областлари хўжаликлари бултурги хатоларни ҳисобга олмай, дефолиацияни суст олиб боришяпти. Бу ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишни қийинлаштиради, йиғим-терим ноқулай об-ҳаво шароитларигача чўзилиб кетгач, пахтанинг анча қисми нобуд бўлиши мумкин.

Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари ва мутахассисларнинг бурчи дефолиацияни тезлатиш ва уни 8—10 кунда тугаллаш учун аниқ тадбирлар белгилашдан иборатдир. Бу Ватанга 5 миллион 360 минг тонна пахта топшириш, ҳосилнинг 70 процентини машиналарда териб олишдек юбилей йили мажбуриятининг сўзсиз бажарилишини таъминлайди.

«ОКТЯБРЬ ВА КИТОБ»

Бу байрам миллионлаб кишиларга таниш бўлган Тошкентдаги бинода 29 август куни бошланди: мамлакатнинг турли томонларидан, ер куррасининг ҳар хил жойларидан Ўзбекистонга ташриф буюраётган меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалига келмоқдалар. Ленининг «Китоб — жуда катта куч» деган машҳур сўзлари ана шу байрамнинг шиори бўлиб қолди. Бу байрам Улуғ Октябрнинг кўпгина ғалабаларидан бири бўлган қардош халқлар адабиётлари ва китоб чоп этишнинг равнақ топганлигини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатиши лозим. В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг фойесида Ўрта Осиё республикаларида нашр этилган китоблар кўргазмаси, Ўзбекистон пойтахтининг майдонларида, паркларида, хиёбонларидаги китоб ярмаркалари эрталабданоқ тошкентликларнинг эътиборини ўзига кенг жалб этди. Ана шу кўргазма ва китоб ярмаркалари тантаналарнинг бошланганлигидан дарак берди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев байрамни кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Т. Турсунов «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги» деган маърузада доклад қилди.

Китоб байрами программасида Ўзбекистон шоирлари ва ёзувчилари билан Москва, Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон, Туркманистон, Грузия, Литва адиблари ва китобсеварлар жамиятларининг раҳбарлари билан учрашувлар ўтказиш кўзда тутилган.

[ЎзТАГ].

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

УКРАИНА ЯГОНА ОИЛАДА

БУТУН Советлар мамлакати каби Украина ҳам асрларга тенг келадиган 60 йиллик йўлни босиб ўтди. Республика меҳнаткашлари рус халқи ва бошқа қардош халқлар билан маҳкам бирлашиб, янги порлоқ ҳаётни барпо этишда актив қатнашдилар, улуғ ғалабаларни душманларнинг ҳамласидан мардона ҳимоя қилдилар. Фашист босқинчилар ҳайдаб юборилганидан кейин бутун мамлакат Донбасс шахталарини ва Кривбас конларини, ДнепроГЭС тўғонини тиклашда, Киев, Харьков, Полтавани, неча юзлаб шаҳар ва қишлоқларни тиклашда ёрдам берди. Республикада пўлат ва чўян, кўмир ва руда, ғоят унумли ишлайдиган машиналар тайёрловчи йирик районга айланди. У мамлакатнинг энг муҳим ғаллакор районларидан бири, боғ ва узумзорлар ўлкаси, илғор фан ва маданият маркази, халқаро аҳамиятга молик шинам курортлар зонаси бўлиб қолди. Газетхонлар ана шу саҳифани тайёрлаган ТАСС мухбирлари билан биргаликда ҳозирги Украина диёри бўйлаб саёҳат қила оладилар. Уларнинг қиссаси Октябрь йўли билан порлаган Совет республикаси ҳаётидаги жуда кўп воқеаларнинг айрим қисмларинигина ҳикоя қилади.

ОКТЯБРДАН НУРАФШОН ЎЛКА

А. П. ЛЯШКО,
Украина ССР Министрлар Советининг Раиси

Шонли 1977 йилнинг ҳар бир янги куни бизни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига яқинлаштириб келмоқда. Октябрь инсоният тарихида янги даврни — капитализмдан социализм ва коммунизмга ўтиш даврини очиб берди. Ана шу шонли юбилейга тайёргарлик совет халқи бутун ижтимоий-сиёсий ва меҳнат фаолиятининг асосий мазмуни бўлиб қолди.

Бутун Советлар мамлакати каби Совет Украинасининг меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладида баён этилган қоида ва хулосаларни, СССР янги Конституцияси лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаб, КПСС XXV съездининг тарихий режаларини, ўнинчи беш йилликнинг социал-иқтисодий вазифаларини зўр ғайрат билан амалга оширмоқдалар, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар.

Социализм эришган муваффақиятларнинг миқёслари ва аҳамияти улуғ Совет Иттифоқининг ўн беш республикаларидан бири бўлган Украина мисолида яққол кўриниб турибди. «Украин халқи, — деб таъкидлаб ўтган эди Л. И. Брежнев, — Совет республикалари билан ҳамдўстликдагина ва улар билан бирлашиб ва шу туфайли ўз кучларини ғоят кўпайтириб, ўз қоматини чинакам ростлаб олди, ўзининг меҳнат ғайрат-шижоати ва талантлари учун кенг майдон топа олди». Украина ССР мамлакат ягона халқ хўжалик комплексининг афзалликларига, барча қардош халқларнинг ёрдам ва мададига таяниб, Совет ҳокимияти йилларида экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини юксалтиришда жуда катта муваффақиятларга эришди.

Республикада саноат ишлаб чиқариши ҳажми 90 баравар ортди. Ҳозирги пайтда ҳар 4 кунда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот бутун 1913 йилда тайёрланган саноат маҳсулотига тахминан баравардир. Саноатнинг етакчи, асосий тармоқлари потенциали кўп марта ошди. Масалан, ўтган йили пўлат эритиш 53,1 миллион тоннага етди, ёки 1913 йилдагига нисбатан 22 баравар кўпайди. Машинасозликнинг қудратли базаси, йирик химия ва қурилиш индустрияси вужудга келтирилди. Аҳоли учун мол ишлаб чиқариш анча ривожланди. 1976 йилда 437 миллион квадрат метр газлама ишлаб чиқарилди. Бу эса революциядан илгариги даражага нисбатан 96 баравар кўп.

Республиканинг қишлоқ хўжалиги экономиканинг юксак даражада ривожланган секторига айланди. Қишлоқ хўжалик маҳсулоти 1913 йилдагига нисбатан 3,4 баравар кўпайди. Ҳар гектар ердан олинган дон ҳосили 18,5 центнер, ялпи дон ҳосили эса тахминан 2 баравар ортди, қанд лавлаги етиштириш 6 баравардан зиёд ўсди. Ҳозирги вақтда совхоз ва колхозларнинг далаларида 400 мингга яқин трактор, 85 минг дон комбайни, неча юз минглаб юк автомобиллари ва бошқа кўпгина техника ишлаб турибди.

Қуйидаги рақамлар социалистик Украинанинг маънавий тараққиёти тез суръатлар билан олға борганлигини кўрсатади. Бундан 60 йил муқаддам аҳолининг 70 проценти ўқиш ва ёзишни билмас эди, ҳозирги кунда республикада ёшларнинг умумий ўрта таълимга ўтиши тугалланди. Олий ўқув юртларидаги студентлар сони 24 баравар кўпайди ва 844 минг кишига етди.

Украина ССР Совет ҳокимияти йилларида мамлакатнинг энг йирик илмий марказларидан бирига айланди. Революциядан илгари Украинада атиги 2,5 минг илмий ходим бор эди, ҳозирги пайтда эса республикада 175 минг илмий ходим, шу жумладан 4,4 минг фан доктори ва 50 мингдан зиёд фан кандидати меҳнат қилмоқда.

Меҳнаткашларнинг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик қилиш давлат аҳамиятига молик жуда муҳим иш бўлиб қолди. 161 мингдан зиёд врач республика аҳолисига медицина ёрдами кўрсатмоқда. Врачлар сони 1913 йилдагига нисбатан 20 баравардан зиёд кўпайди. 1976 йилда жамоат истеъмол фондларидан берилган тўлов ва енгилликлар 16,9 миллиард сўмга етди. Бу эса аҳоли жон бошига ўрта ҳисобда 343 сўмдан тўғри келади.

Биз босиб ўтилган йўлга баҳо берар эканмиз, бизнинг бутун ҳаётимиз В. И. Лениннинг социализм заминида улкан кучлар яшириниб ётибди ва социализм ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида одатдан ташқари порлоқ имкониятлар очиб беради, — деб қилган тарихий башорати тўғри эканлигини жуда яққол тасдиқлади, деб айтишга ҳақлимиз.

Украина меҳнаткашлари қонуний фахрланиш туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда ҳозир бутун фикр ва ишлари билан келажакка назар солмоқда. Ўнинчи беш йилликда республикада юксак марралар белгиланди. Шу йиллар ичида саноат ишлаб чиқариши ҳажмини 33 процент ошириш кераклигини эслатиб ўтиш кифоядир.

Республка меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилини зарбдор меҳнат билан тугалладилар. Меҳнат коллективларида юбилей йилининг социал-иқтисодий планларини тўла ва ошириб бажариш учун мусобақа кенгайиб бормоқда. 16 мингдан зиёд ишлаб чиқариш коллективи ва 1,3 миллион меҳнаткаш беш йилликнинг икки йили планларини 7 ноябргача бажариш мажбуриятини олди.

Республика меҳнаткашлари Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси теварагига тобора маҳкам жипслашмоқдалар. Улар СССР янги Конституцияси лойиҳаси бутун халқ томонидан муҳокама қилинаётган ҳозирги пайтда КПССнинг ташқи ва ички сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, маъқуллаётганликларини изҳор қилмоқдалар.

Украина ССР ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва зиёлилари Улуғ Октябрь юбилейини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга аҳд қилганлар.

Украина пойтахти қадимий Киев шаҳри кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Днепр қирғоқларида янги турар-жой кварталлари қад ростламоқда. Суратда: Днепрнинг ўнг қирғоғидаги Никульская Боршаговка массивидаги янги уй-жойлар.
Ю. Мосенжник фотоси. (ТАСС).

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

Украина территорияси — 603,7 минг квадрат километр. 1977 йилнинг 1 июлида республика аҳолиси 49,4 миллион кишига етди.

* * *

Украинада саноат ишлаб чиқариш ҳажми революциядан аввалги даврга нисбатан 90 баравар кўпайди. Ҳозир республика ҳар йили Улуғ Ватан урушидан олдин бутун мамлакат ишлаб чиқарганидан уч баравар кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқармоқда.

* * *

Кейинги ўн йил ичида республика халқ хўжалигидаги асосий ишлаб чиқариш фондлари икки баравар ошди. 500 дан ортиқ йирик саноат корхонаси ишга туширилди, ишлаб турган минглаб корхоналар реконструкция қилинди.

* * *

Украина енгил саноати корхоналарининг конвейерларида бир кун ичида 465 минг жуфт чарм пойафзал, 6490 та телевизор, 1679 рўзғор-холодильниги тайёрлаб чиқарилмоқда.

* * *

Республиканинг 143 олий ўқув юртида 850 мингга яқин студент таълим олмоқда. Бу революциядан аввалги даврдаги студентлар сонидан 25 баравар кўп. Ҳар йили 581 мингдан ошиқ йигит-қиз ҳунар-техника мактабларини битириб чиқмоқда.

* * *

Украинадаги клублар ва маданият уйларида ишлаб турган қарийб 250 минг бадиий ҳаваскорлик коллективларида 4,5 миллионга яқин киши қатнашмоқда. Мингдан ошиқ коллективлар «Халқ коллективлари» деган юксак унвонга сазовор бўлган.

БУНЁДКОР ОТАШ

«Союз-6» кемасида Украина ССР Фанлар академияси Е. О. Патон номли электросварка институтида яратилган «Вулкан» установкасининг ёрдами билан металларни пайвандлаш ва кесиш бўйича ноёб эксперимент ўтказилди. Шу тажриба билан космик технология бошлаб юборилди» (газеталардан).

...Таниқли олим олтмиш ёшида касбини бутунлай ўзгартириб юборади. Академик дипломини қўлига олгач кўприклар кафедрасига 25 йил раҳбарлик қилгандан сўнг бирданига Киев политехника институтини ташлаб атиги 6 киши ишлаётган кичик бир хонадан иборат лабораторияга ўтади. Кейинчалик унинг тўғрисида мана шу гапларни ёзишган: олимнинг фаҳм-фаросати, инженер ва конструкторнинг амалий тажрибаси Евгений Оскарович Патон электросварка фан ва техниканинг бундан буёнги тараққиётига принципиал таъсир кўрсатишини бехато аниқлай олишига имкон берди.

Ўша 1929 йилда фаҳм-фаросат дарҳақиқат омадли бўлди. Лаборатория академиянинг донг таратган институтига айланди. Ҳозирги вақтда пайвандлашнинг бунёдкор оташисиз саноат ишлаб чиқаришини тасаввур этиб бўлмаслигида коллективнинг хизмати бор.

Атоқли олимнинг ўғли академик Б. Е. Патон бошчилигидаги Украина ССР Фанлар академияси Е. О. Патон номли электросварка институти шу соҳадаги энг катта тадқиқот маркази бўлиб, бу ерда 6 минг илмий ходим ва инженер ишламоқда. Бу ерда бунёд этилаётган автоматлар ҳар қандай шаклдаги, структура ва каттаконлидаги металларни пайвандлайди ва қирқади, унга ғаройиб қиёфалар бағишлайди.

Институт тажриба заводининг дарвозаларидан мамлакатдаги корхона ва қурилишлар учун ноёб машина ускуналар ортган автомашиналар ҳам тез-тез чиқиб туради. Уларнинг юки турли жойларга боради, лекин кўпинча контейнерларда: «Москва, автозил» деган қисқача сўзларни ўқийсиз.

Институт Ватан автомобилсозлигининг улкан корхонаси билан алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш ташаббускорларидан бири, республика академиясининг фаолиятида янги соҳа — илмий-тадқиқот институтлари билан саноат корхоналарини бирлаштирувчи комплекслар яратиш ташаббускори бўлдики, бу комплекс ягона программа билан ишлади.

Олимлар билан амалиётчиларнинг мана шу ҳамдўстлик формаси бир нарсани ўйлаб чиқиш билан уни ишлаб чиқиш ва жорий этишга кетадиган вақтни ғоятда қисқартиради. Бу форма фундаментал тадқиқотлардан янгилик яратилгунига қадар ҳамма иш босқичларини кўзда тутади. Масалан, Жданов металлургларининг янги технологияни қўллаш комплекс программаси бўйича улар билан бирга юздан ошиқ иш бажариш мўлжалланади. Бу программани Украина ССР Фанлар академиясининг олимлари билан республика Қора металлургия министрлигининг мутахассислари ишлаб чиққанлар.

"Проблемаларнинг ҳал этилиши айрим ишлаб чиқаришларга, шунингдек бутун-бутун соҳаларга тааллуқлидир. Ўнинчи беш йилликда биргаликда тузилган планга мувофиқ хом ашё қазиб чиқариш ва уни эритишга тайёрлашнинг мавжуд жараёнлари такомиллаштирилади, янгилари ишлаб чиқилади. Рудадан домна жараёнисиз темир олиш фикрини амалга ошириш мўлжалланади. Карьерлардан конвейер орқали темир рудаларини ташиш оригинал технологиясини амалга ошириш мўлжалланади. Буларнинг ҳаммаси жуда катта иқтисодий фойда келтиради.

Ўртоқ Л. И. Брежнев социалистик мамлакатлар фанлар академияларининг раҳбарлари билан учрашувда Украина Фанлар академиясида жорий этилаётган илм-фан билан техника алоқаларининг иқтисодий жиҳатдан ғоятда мақбуллигини таъкидлади. Украина ССР Фанлар академияси системасида илм-фанни ривожлантиришга сарфланаётган маблағларнинг ҳар бир сўми 5 сўм чамаси самара келтираётганлиги ҳисоблаб чиқилган.

— Ҳозир академиямизда, — дейди унинг президенти Б. Е. Патон, — 18 та шундай программа тузилган. Днепр ҳавзаси сувини муҳофаза қилиш борасида кўриладиган жуда кўп тадбирлар ҳам шулар жумласига киради. Украина, Россия Федерацияси, Белоруссиядаги 50 га яқин илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари шу тадбирларни амалга оширишга киришди. Академия 82 та умумиттифоқ илмий-техника проблемаларини бажаришда қатнашмоқда. Академия олимлари ишлаб чиқаришга топширган ишлар орасида самолёт ва сунъий йўлдошлардан туриб фойдали қазилма изловчи янги приборлар ҳамда катта диаметрли қувурлар ётқизишда ишлатилаётган пайванд аппаратларининг яна бир комплекси бор.

А. БАУЭР,
ТАСС мухбири.

Киев.

ОКЕАН ОША КЕЛГАН КОММУНАР

«Лидиевка» шахтасининг врубмашинисти И. М. Пинтер кўмир қазиш программасини бажаришдаги зарбдор ишлари учун енгил автомашина билан мукофотлансин».

(СССР оғир саноат халқ комиссари Г. Орджоникидзенинг 1934 йилдаги буйруғидан).

Дондаги «Лидиевка» шахтасининг тарих музейида «Биз интернационалистлар» деган янги бир бўлим тузилган. Корхона ветерани Иван Матвеевич Пинтер тўғрисидаги материаллар музей экспозициясига асос қилиб олинди.

...1922 йилнинг ёзида Америка Қўшма Штатларидан 34 кончи ёш Совет республикаси қурилишида қатнашмоқ учун океан оша келди. Улар орасида америкаликлар ва руслар, украин ва итальянлар, белорус ва серблар бор эди. Американинг меҳнат аҳли уларни олис йўлга отлантирди: ишчилар тўплаган пулга асбоблар, шахтёр кийим-кечаклари, озиқ-овқат, дори-дармон харид этилди.

АҚШ Компартиясининг аъзоси хорват Иван Пинтер бошчилик қилган интернационал ишчи коммунасининг таржимаи ҳоли Донбассдаги «Лидиевка» конида бошланди. Коммунарлар Октябрь революциясининг беш йиллиги арафасида В. И. Ленинга юборган телеграммаларида ўз мақсадларини ифодалаб, бундай деган эдилар: «Биз жаҳонда биринчи ишчи-деҳқон давлатига наф келтиришдан бахтиёрмиз, уни меҳнат фронтида, лозим бўлса, уруш фронтида ҳам қўллаб-қувватлашга ваъда берамиз».

И. М. Пинтер истиқомат қилаётган Донецк чеккасидаги кўм-кўк шахтёрлар посёлкасида қад кўтарган уйга сизни ҳар бир киши бошлаб бора олади. Иван Матвеевич ҳозир 84 ёшда. У ўтмишнинг қаҳрамонона воқеаларини эслаб йигирманчи йилларда ўзига таниш техникани — чет эллардан сотиб олинган кўмир қазийдиган машиналарни Совет Иттифоқидаги ўртоқлари ўзлаштиришларига қандай қилиб ёрдам берганлигини, биринчи беш йилликларда Ватанимизда тайёрланган дастлабки кончилик машиналарини бошқаришни ўзи қандай қилиб ўрганганлигини гапириб беради. Унга — Донбасснинг дастлабки пешқадамларидан бирига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилганди.

1923 йилдан бери Ленин партиясининг аъзоси Иван Матвеевич ер ости участкасига, шахтага бошчилик қилди, конструкторлик бюросида ишлади — Донбассда ва Уралда янги техникани жорий этди. У бугунги совет техникаси тўғрисида ифтихор билан гапиради.

Ҳозир Донбассда шахталар интернационал бригада Дон диёрига қадам қўйган пайтдагидан камроқ бўлсада, Бутуниттифоқ кочегаркасининг қуввати кўп марта ошиб кетган. Ҳозирги пайтда Донецк области бераётган кўмир ўттизинчи йилларнинг бошларида бутун мамлакат берган кўмирга қарийб баравarлашади.

Иван Матвеевичнинг тўрт ўғли шахтерликка содиқ қолди. Улар кон техниклари бўлдилар. Яқинда шахтер сулоласида институтни тугатган унинг набираси Виктор тўнғич кончилик инженери бўлди. Кекса шахтер авлодлари орасида офицер ҳам, педагог ҳам, медик ҳам бор. Улар коммунар Иван Пинтер эстафетасини муносиб давом эттирмоқдалар.

Б. ГЕРЦЕНОВ,
Ю. ЮРИС,
ТАСС мухбирлари.

Донецк.

БУНЧА ҲАМ МЕҲРИБОНСИЗ...

Мактабда ўқиб юрганимда Ўзбекистон халқ шоири Уйғуннинг «Украина еллари» шеърини ёдлаб олган эдим. Бу шеър мазмунида Украина эли шундай мадҳ этилган эдики, Украинани кўрар кун бормикин деб армон қилардим.

Улуғ Ватан уруши йилларида Украина диёрини кўрдик, кўрдик эмас, дунёга машҳур гўзал Украина ерларини, украин халқини немис фашистларидан озод қилдик. Бу диёрнинг табиати, қуёши, ой нури, тупроғи ҳамма-ҳаммаси ўзбек диёридагидек эди. Шоирлар «Украина ва Ўзбекистон» деб бекор айтмаган эканлар.

Бизнинг 252-ўқчи дивизиямиз Белгороддан Харьков шаҳрига йўл олди. Биринчи бўлиб Журавлёвка қишлоғига кириб бордик. Биронта немисни учратмадик. Белгород остоналаридаги шиддатли жанглардан сўнг бундай тинчлик ҳолат бизни ажаблантирди. Билсак немислар олди-орқасига қарамай Харьковга томон қочаётган экан. Бизнинг қисм шу қишлоқда дам олиш учун қолди. Бизнинг ўрнимизга танкчи десантлар жанг олиб борди.

Биз взводимиз билан бир чол-кампирнинг уйига жойлашдик. Немислар чол-кампирнинг неварасини осиб ўлдиришибди. Аня исмли қизи концлагердан қочиб келибди. Юрак яраларини бизга айтиб берган чол кўз ёшларини артиб худди ўз отамиздек:

— Қани энди болалар, кийим-кечакларингизни ечинглар, Украина печкасида дезинфекция қиламиз. Қизим, набираларим гимнастёрка ва пайтаваларингизни ювади. Концлагерда толиқиб қолган Аня учиб-елиб хизмат қиларди. Бизлар эса уни чарчамасин деб, ишлатишга ачинардик.

Солдатлар экинзорлардан картошка, сабзи, маккажўхори, тағин алланималар топиб келишди. Бир қозонда шўрва, иккинчисида маккажўхори қайнаяпти... Мундир ҳам тайёр бўлди. Бир сўз билан айтганда бу хонадонда тўй бўлаётганга ўхшарди. Кийим-кечаклар «бўрдоқилар»дан тозаланди. Қишлоқдагилар бирин-кетин ертўлалардан чиқиб келиб, биз билан сўрашар, шўрлик қишлоқ аҳолиси топган-тутганини дастурхонга қўярди. Бир неча кун тамадди қилмай ташналик азобини тортган солдатлар бу меҳрибонларга қараб кўзларига ёш олар, «мунча ҳам меҳрибонсиз» дер эди.

Немислар Украина халқини шу қадар талаганки, емоққа нон, ичмоққа сув, киймоққа кийимлар йўқ эди. Немислар ҳатто Украина тупроқларини платформаларга ортиб, Германияга ташиганлар. Шунчалик азоб-уқубат, йўқчиликларга чидам берган Украина халқи ўз саховати, хайрли ишларини йўқотмаган эдилар. Қайси қишлоқ ва шаҳарни немислардан озод қилмайлик, кўз ўнгимизда кўза тўла сут-қатиқ, саватлар тўла мева кўтариб турган оналарни кўрардик.

— Азизларим, бир қултум сут ичиб кет. Бир чимдим туз тот. Дастурхонларимизда сизларга совғаларимиз бор, — дерди оналар.

Жангдан ярадор бўлиб қайтаяпмиз. Эшелонда оғир ярадор бўлганлар пастки қаватга, енгил ярадор бўлганлар юқори қаватга жойлашган. Эшелон тўхташи билан чол-кампир, ёшлар ўраб олишар ўзи зўрға кунини кўраётган ота-оналар, жигар-бандларимиз топган ноз-неъматларини ярадорларга улашарди.

— Мана, буни халтангга солиб ол, йўлда ейсан, — дейди оналар ёлвориб.

Украйналиклар ўз меҳр кўрини элни озод қилган солдатлар учун бағишлаган ажойиб инсонлар эди. Шу боисдан Украина йигитларини, чол-кампирларини кўрганимда уруш йилларини эслайман, «Бунча ҳам меҳрибонсиз» деб юборганимни билмай қоламан.

Р. ИСҲОҚОВ.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ҲУҚУҚИ

«Коммунистик партия Манифести»нинг «Ҳар бир кишининг эркин камол топиши ҳамманинг эркин камол топиши шартидир», деган машҳур сўзлари СССР янги Конституцияси лойиҳасида мустаҳкамлаб берилди.

СССРнинг янги Конституцияси совет гражданларининг чинакам инсоний ҳуқуқлари ва эркинликларини мустаҳкамлаб беради ва энг муҳими шуки, бу ҳуқуқ ва эркинликларни амалда таъминлайди. Гражданлар ҳуқуқий тенглигининг умумий принципи қарор топиши билан бир қаторда совет кишиларининг социал-иқтисодий, сиёсий ва шахсий ҳуқуқлари ҳам анча кенгайтирилди, чуқурлаштирилди ва ривожлантирилди. Бу ҳуқуқлардан актив фойдаланиш ҳар бир кишининг ва ҳамманинг эркин ривожланиши учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиради.

Шу муносабат билан Ғарбдаги кўпгина мамлакатларда «инсон ҳуқуқлари» ва бу ҳуқуқларнинг социалистик мамлакатларда гўё бузилаётганлиги тўғрисида очиқдан-очиқ иғвогарлик мақсадида авж олдириб юборилган шовқин-суронлар диққат-эътиборни ўзига жалб этади. Беҳаёлик билан олиб борилаётган ана шу кампания реал социализмнинг обрўсини тўкиш, унинг ғалабаларини камситиш, намуна кўрсатиш кучини, капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашларга таъсирини заифлаштириш, барча гражданларга чинакам ҳуқуқларни, шахснинг чин эркинлигини таъминлаб берувчи социалистик демократия тўғрисидаги ҳақиқатни халқларнинг билим олишларига тўсқинлик қилиш мақсадини кўзда тутади.

Айни вақтда буржуа идеологлари энг оддий одоб-аҳлоқ қоидаларини ҳам поймол этиб, ўзларини инсон ҳуқуқларининг ҳимоячилари қилиб кўрсатмоқдалар. Инсон ҳуқуқлари ҳақидаги сафсатабозлик ниқоби остида инсонга ва инсонийликка энг ваҳшиёна жиноятлар қилинмоқда. Масалан, АҚШ ҳукумати ўзини бутун дунёда инсон ҳуқуқларининг «ҳимоячиси» қилиб кўрсатгани ҳолда ядро қуролининг янги хили — нейтрон бомбани ишлаб чиқиш учун маблағ ажратди. Нейтрон бомба одамларни ёппасига қириш воситаси бўлиб, инсоннинг асосий ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқига ҳамла қилишдан бошқа бир нарса эмас.

Совет гражданларининг Конституцияда баён этилган ҳуқуқ ва эркинликлари социалистик мамлакатларда инсон ҳуқуқлари гўё бузилаётганлиги тўғрисидаги разил иғвогарликка берилган аниқ ва равшан жавобдир. Совет гражданлари ана шу ҳуқуқ ва эркинликлар туфайли коммунистик қурилишда, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётида актив қатнашиш учун барча имкониятларга эгадир. Масалан, меҳнат қилиш, дам олиш, соғлиқни сақлаш, қариган чоғда, касал бўлиб қолганда, шунингдек меҳнат қобилиятини йўқотганда ва боқувчисиз қолганда моддий таъминот олиш ҳуқуқи, уй-жойли бўлиш, илм олиш, маданият ютуқларидан фойдаланиш, илмий, техникавий ва бадиий ижод эркинлиги ҳуқуқи СССРнинг янги Конституциясида қайд қилинган.

Сўнгра, сайлов кампанияларида қатнашиш ва ҳамма босқичдаги халқ депутатлари Советларига сайланиш, давлат ва жамоат ишларини бошқаришда қатнашиш, давлат органларининг фаолиятини яхшилаш тўғрисида уларга таклифлар киритиш, уларнинг ишидаги камчиликларни танқид қилиш, уларнинг фаолиятини контрол қилиш ҳуқуқи берилган.

Ниҳоят, сўз, матбуот, йиғилишлар, митинглар, кўчаларда намойишлар ўтказиш, жамоат ташкилотларига бирлашиш ҳуқуқи, виждон эркинлиги, оилани муҳофаза қилиш, шахс ва уй-жойнинг дахлсизлиги, ёзишмаларни, телефонда айтилган гапларни ва телеграфда берилган хабарларни сир сақлаш, гражданларнинг ўз ҳаёти ва соғлиқларига, мулкларига ва шахсий эркинликларига, ор-номусларига ва қадр-қимматларига тажовузлардан суд орқали ҳимоя қилиш ҳуқуқи, давлат муассасалари, жамоат ташкилотлари, шунингдек мансабдор шахсларнинг ғайри қонуний ҳаракатлари етказган зарарни ундириб олиш ҳуқуқи таъминланади.

Гражданларнинг ҳуқуқ ва эркинликлардан фойдаланиши жамиятнинг ва давлатнинг манфаатларига, бошқа гражданларнинг ҳуқуқларига зарар етказмаслиги лозим эканлиги тамомила тушунарли бир ҳолдир. Шу сабабли ҳуқуқ ва эркинликларнинг амалга оширилиши гражданларнинг СССР Конституцияси лойиҳасида қайд қилинган ўз бурчларини бажаришлари билан чамбарчас боғланганлиги тамомила аёндир.

Ҳуқуқлар билан бурчларнинг бирлиги совет гражданинининг ҳуқуқий статусини вужудга келтиради, юксак инсонпарварлик, олижаноблик руҳи билан суғорилган ва зўр қадр-қимматга эга бўлган бу статус умумхалқ демократиясини тобора ривожлантириш, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва шахсни камол топтириш учун зарур шарт-шароитларнинг яратиб берилишини таъминлайди.

Советлар мамлакати ҳаётининг Асосий Қонуни лойиҳаси эълон қилиниши билан душманларимиз ва ағёрларимиз сохта хабарлар тарқатиб, Конституция текстини бузиб ва қалбакилаштириб талқин қилдиларки, бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Уларнинг бундай ҳаракатлари гражданларнинг ҳуқуқларини бузишдан бошқа нарса эмас. Бунинг боиси шуки, улар у ёки бу жамиятнинг ҳаётидаги шундай муҳим масалада кишиларни чалғитиб қўймоқчи бўладилар. Аммо буржуа пропагандаси учун характерли бўлган бир нарсани кўрсатиб ўтайлик. Ғарбдаги янги Конституция лойиҳасини танқид қилувчилар унинг аҳамиятини ҳар қандай йўллар билан камситишга уриниб, масалан, гражданларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқи Конституцияда гарантиялаб берилганлиги ҳақида лом-мим демайдилар. Капиталистик мамлакатларда ишсизлик ҳалокатли даражага кўтарилиб, жуда кўп кишиларни аянчли кун кечиришга, инсон шахсини сон-саноқсиз кулфат, бахтсизлик ва таназзулга дучор қилаётганлиги учун шундай йўл тутмадилармикин? Уларнинг бундай ҳаракатлари кўп учраб туради. Буржуа матбуоти совет гражданларининг илм олиш, дам олиш, бепул медицина хизматидан фойдаланиш, меҳнат қобилиятини йўқотганда моддий таъминот олиш ҳуқуқи ва бошқа ҳуқуқларини хўжакўрсинга бўлса ҳам эслатиб ўтмайди.

Шу муносабат билан чет эллардаги дўстларимизнинг яхши ният билан айтган сўзларини қайд этиб ўтиш керак. Улар СССРнинг янги Конституцияси социалистик демократияни амалда реал акс эттиради деб ҳисоблаб, бу лойиҳани ҳалол ва чуқур анализ қилишни социализм душманларининг туҳмат кампаниясига қарама-қарши қўймоқдалар.

СССРнинг янги Конституцияси социализмнинг тарихий тараққиётида ва коммунизм қурилишида муҳим босқич бўлиб қолади ва ўз авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигидаги улуғ совет халқи фаровонлик, демократия ва эркинликнинг қандай баланд поғоналарига эришганлигини бутун дунёга тўла-тўкис намойиш қилади.

Д. А. КЕРИМОВ,
СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.
(ТАСС).

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

АРБИТРАЖНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Давлат арбитражлари зиммасига корхоналар ўртасидаги ишлаб чиқаришга оид келишмовчиликларни ҳал қилиш, корхоналар, ташкилотларнинг мулкий ҳуқуқларини ва манфаатларини ҳимоя қилиш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш каби масъулиятли масалаларни ҳал қилиш вазифаси юклатилган.

Бу вазифаларнинг муҳимлигини ҳисобга олиб, Асосий Қонун лойиҳасининг 162-моддасида давлат арбитражи органларини ташкил этиш ва уларнинг ишлаш тартиби қонун билан белгиланишини айтибгина қолмай, шу билан бирга давлат арбитражи органларининг вазифалари умумий тарзда бўлса ҳам баён қилиб ўтилишини истардик. Бу — арбитраж органлари ишининг аҳамиятини оширишга, халқ хўжалигида давлат интизомини тағин ҳам мустаҳкамлашга хизмат қилган бўларди.

А. БОБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг бош арбитри.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ АМАЛДА

МАШИНА ТЕРИМИ СУРЪАТИ ОШАДИ

Районимиз пахта ҳосилдорлиги бўйича областда энг юқори кўрсаткичга эришиб келаётир. Пахтакорларимиз бу соҳадаги ташаббускорликларини давом эттириб, юбилей йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига 60 минг тонналик пахта хирмонини яратиш шиорини ўртага ташлаганлар. Юксак мажбуриятни эгаллаш учун курашилаётган долзарб паллада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг ипатоволикларга йўллаган хати бизни янги зафарларга руҳлантириб юборди. Хатда деҳқонларнинг узоқ муддатли, машаққатли меҳнатини якунловчи йиғим-терим мавсумида ижодкорлик билан ишлаш яхши самаралар бериши қайд этилган. Бу самара КПСС XXV съезди қўйган ўнинчи беш йиллик вазифасини қай даражада бажарилишини таъминлайди. Бу мактуб бизни район пахтачилигининг муҳим муаммолари ҳақида жиддий ўйлашга даъват этди.

Пахтакорларимиз оқолтинликлар ташаббусига қўшилиб, ялпи ҳосилнинг камида 80 процентини машиналар билан йиғиштириб олиш шиорини ўртага ташладилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1977 йилги пахта ҳосилини териш ҳамда тайёрлашга ҳозирлик тўғрисидаги қарори бу соҳада бизга конкрет йўл-йўриқ бўлди.

Районимиз хўжаликлари пахта йиғим-теримига бу йил ҳар қачонгидан ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Шу боисдан йиғим-теримга алоқадор барча техника воситалари ҳозирданоқ мавсумга шайлаб қўйилди. Колхоз ва совхозларимизда 292 терим машинаси, 48 кўрак терадиган, 72 кўсак чувийдиган, 712 тележка, 9 подбор йиғадиган, 30 пахта юклайдиган машиналарнинг ҳаммаси сифат комиссияси кўригидан ўтказилиб, старт чизиғига қўйилди. Ана шу механизмларни, хусусан пахта териш машиналарини малакали механизатор-кадрлар билан комплектлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Бунинг учун мавжуд мингдан зиёд механизатор кадрлар ичидан 300 дан ортиқ 1-класс механик-ҳайдовчилар саралаб олинди. Ҳозироқ ҳар бир терим агрегатининг 1,5 сменада ишлаши учун кадрлар комплектланди. Лекин, бу бизни қониқтирмайди. Биз терим машиналарининг ҳаммасини 2 сменада ишлашига эришиш учун «Узсельхозтехника» район бирлашмаси қошидаги махсус курсда юз нафар механик-ҳайдовчини ўқитмоқдамиз.

Хўжаликларда трактор паркидан фойдаланиш коэффициентини ошириш учун кураш йўлга қўйилди. Бунга кўра трактор паркида ишлайдиган слесарнинг моддий манфаатдорлиги у ремонт қилган техниканинг қанчалик унумли ишлагани билан белгиланади. Бугун ғўза қатор ораларига ишлов бераётган механизатор трактор паркига келиб, терим машинасини қабул қилиб олар экан, ўз зиммасига мажбурият олади. Қишлоқ механизаторлари «Октябрнинг 60 йиллиги шарафига мавсумда 60 тоннадан кам пахта терадиган терим машинаси бўлмайди!» деган шиорни ўртага ташладилар. Ленин орденли «Москва» колхозининг А. Азизов, А. Бутунбоев, А. Нуриддинов, Навоий номли колхознинг Х. Йўлдошев, М. Султонов, Ҳ. Олимжон номли колхоздан М. Муллажонов, Ҳ. Содиқов сингари механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири ўз машинаси билан мавсумда 150-200 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. Бу мажбуриятлар механик-ҳайдовчининг самарадорлик дафтарчасига ҳозирданок қайд этиб қўйилаётир.

Биз механизаторларимизнинг аҳдига яраша пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан бошлаб, уни 25-30 иш кунида тугаллаш тадбирларини тузиб чиқдик. Уруғлик ҳосил сифатини ошириш учун уни териш пайтида техникавий ҳосилни териш нормасидан 25 процент кам норма белгилаш кўзда тутилди. Машина теримида сифат учун кураш талабларини пухта бажаргани учун 50 процент устама ҳақ тўланадиган система жорий этилди. Илғорларга автомашина, мотоцикл ва бошқа қимматли мукофотлар беришга қарор қилинди.

Пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш, механизациялаш даражасини ошириш борасида жиддий бурилиш ясаш учун барча куч ва имконият бор. Механизаторларимизнинг руҳи баланд, аҳди қатъий, техника тахт ва эҳтиёт қисмлар етарли ғамланмоқда. Лекин биз етиштирадиган 60 минг тонна пахтанинг 20 минг тоннаси уруғлик фондига ўтказилиши керак. Машина терими соҳасида зиммага олинган юксак мажбуриятни бажариш учун биз уруғлик пахта ҳосилини ҳам машиналар воситасида териб олишимиз талаб этилади. Шунинг учун биз «Узсельхозтехника» бирлашмасидан пахтакорларимизни уруғлик ҳосилни тера оладиган кўп ярусли махсус терим машиналари билан таъминлашларини илтимос қилардик. Афсуски, шундай машиналар учун берган заявкамизга ҳалигача жавоб келгани йўқ.

Йиғим-терим мавсумини уюшқоқлик билан ўтказишда қабул пунктлари ва заводларнинг тайёрлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга. Биз бу соҳада ҳам яхши натижаларга эришмоқдамиз. Районимизда ҳар бири ўн минг тонна пахта қабул қилиш қувватига эга бўлган «Москва» ва Ҳ. Олимжон номли колхоз тайёрлов пунктлари қуриб ишга туширилган. Завод қошидаги ва шаҳар тайёрлов пунктлари билан қўшиб ҳисоблаганда мавжуд пунктларда 60 минг тоннадан ҳам кўпроқ ҳосилни қабул қилиб олиш имконияти бор. Шунга қарамай, биз йилига 25 минг тонна пахтани қайта ишлаш қувватига эга бўлган Учтепа пахта заводи қурилишини шу йилиёқ тугаллаш чораларини кўрмоқдамиз.

Мавжуд завод ва тайёрлов пунктларида ҳам мавсумга тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилмоқда. Асфальт майдончалар, транспортер ва лабораториялар ремонтини тугаллаш чоралари кўрилмоқда. Аҳоли яшайдиган пунктларга яқин жойлашган участкалардаги ғўзаларни ҳашаротга қарши дорилаш, дефолиация қилиш учун агрегатлар ҳозирланган.

Кўсакларни эрта етиштириш пахтанинг барвақт очилишига эришиш ҳам йиғим-терим мавсумини тез ва сифатли ўтказиш тадбирларидан бири ҳисобланади. Шунинг учун далаларимизда 80 та чеканка агрегати юксак унум билан ишлатилмоқда. Бу йилги баҳор ва ёз қанча инжиқ келмасин, машаққатлар мардонавор енгилиб, ғўза ривожи бўйича ўтган йилги даражадан ўзиб кетдик. Техника ремонти бўйича ҳам мавсумга ўтган йилдагидан барвақт шайландик. Эндиги аҳдимиз, ғўзани «шарбат»га тўйдириб, кўсакни тўлдиришдан иборат. Ғўза зараркунандалари — ҳашаротларнинг тарқалишига йўл қўймай, бегона ўтни таг-томири билан қуритиш учун курашни авж олдирмоқдамиз. Бу — ҳосил сифатини ва иш унумини оширишнинг муҳим шарти ҳисобланади.

КПСС Марказий Комитетининг май (1977) Пленуми қарорлари асосида СССР янги Конституциясининг лойиҳасини қизғин муҳокама қилаётган пахтакорларимизнинг ғайрат-шижоати жўш урмоқда. Бу, 60 минг тонналик хирмоннинг сўзсиз яратилишидан дарак бериб турибди.

А. АЛИМОВ,
меҳнаткашлар депутатлари Жиззах район Совети ижроия комитети раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор.

Ҳам сифатли, ҳам мўл

Юқори Чирчиқ районидаги хўжаликларнинг меҳнатчилари маккажўхори силоси бостириш топшириғини Тошкент областида биринчилар қаторида бажардилар. Думбул сўталари билан бирга 55 минг тоннадан кўпроқ кўкпоя хандақларга жойланди.

«Политотдел» колхозининг меҳнатчилари маккажўхоридан айниқса мўл ҳосил олдилар. Улар 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 866 центнердан кўкпоя йиғиштириб олдилар. Бу хўжаликда Чун Сек Лю бошлиқ бригада 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 1304 центнер маккажўхори пояси йиғиштириб олишга эришди.

Юқори Чирчиқ районининг маккажўхорикорлари 60 минг тонна маккажўхори силоси бостиришга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

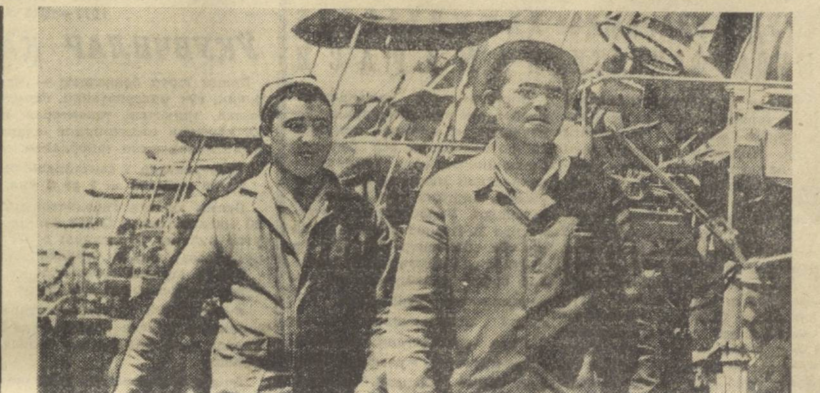

Қашқадарё область, Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли 9-совхоз пахтакорлари бу йил етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишади. Суратда: (чапдан ўнгга) механик Ж. Қурбонов ва бош инженер А. Баҳромов мавсумга тахт қилиб қўйилган техникани кўздан кечиришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ҒОЯДАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ДЕҲҚОННИНГ ЯНГИ ҚАНОТИ

«Ташсельмаш» заводида таркибий шпиндель кўплаб тайёрланмоқда

К. Е. Ворошилов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводида очиқ майдонда ўзига хос «музей» мавжуд. Унда 1949 йил ёдгори — совет пахта териш машиналарининг қалдирғочи бўлган «СХМ-48» дан тортиб, шу йилдан бошлаб ишлаб чиқариладиган «ХВБ-1,8» гача ўн хил маркадаги агрегат саф тортган. Заводда «зангори кема»лар қарийб ўттиз йилдан буён тайёрланаётганлигига қарамай, унинг асосий ишчи органи — шпиндель яқин-яқинларгача ўзгартирилмай келинарди. Агротехника кўрсаткичлари доимо бир хил бўлишига эришиш учун шпинделларни тозалаш мақсадида машинани тез-тез тўхтатиш талаб этиларди. Бу жараён кўп куч ва вақт талаб қилишини тасаввур этиш қийин эмас.

Демак, машиналарнинг меҳнат унумдорлигини ошириш учун шпинделларнинг нуқсонини бартараф этиш керак. Шпинделнинг конструкциясини ўзгартишга кўп уриниб кўрилди. Ниҳоят, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Механика ва зилзилалага бардошли иншоотлар институтининг механизмлар ва машиналар лабораториясида ўз-ўзидан тозаланувчи таркибий шпиндель яратилди. У қисқа муддатда кўпгина мутахассислар, механик-ҳайдовчилар орасида катта қизиқиш уйғотди. Таркибий шпинделнинг афзаллиги нимада?

Ҳ. УСМОНХЎЖАЕВ, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, техника фанлари доктори, профессор:

— Таркибий шпинделнинг фаолияти одам қўли панжаларининг ҳаракатига ўхшайди. Уларни қўллаш ҳар қандай типдаги вертикал шпинделли машиналарнинг иш унумини кескин оширади. Масалан, республика Фанлар академияси Экономика институти маълумотларига қараганда, таркибий шпинделни жорий этиш натижасида битта «17ХВ-1,8» маркали икки қаторли терим машинасида 1992 сўм 70 тийин маблағ тежаб қолинади. Машиналарнинг иш унуми 25-30 процент ошганда, республика бўйича бир йилда олинадиган иқтисодий самаранинг миқдори 57,7 миллион сўмни ташкил қилади.

Биз ўз-ўзидан тозаланувчи таркибий шпинделнинг ихтиро этилиши пахта териш техникаси борасида янги истиқболни очиб беради, деб ҳисоблаймиз. У келгусида бутун бир илмий соҳани вужудга келтиришга ва пахта териш машинаси назариясида кўп вақтдан бери фан олдида турган асосий вазифаларни ҳал қилишга олиб келиши мумкин.

В. СИТНИКОВ, «Ташсельмаш» заводи 14-механика-гальваника цехи бошлиғи:

— Таркибий шпинделни тайёрлаш технологияси ишлаб чиқилгач, цехимизда алоҳида линия ўрнатилди. 1975 йили синов тариқасида шундай «қўл» ўрнатилган қирқта терим машинасини колхоз ва совхозларга жўнатдик. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки босқичида таркибий автомат шпинделли «17 ХВ-1,8» маркали «зангори кема»лардан икки юзтасини тайёрладик. Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги нишонланадиган бу йилда 500 та машина учун янги хил шпиндель ишлаб чиқариш мажбуриятини олганэдик. Сўзимизнинг устидан барвақт чиқдик.

Ўз-ўзидан тозаланувчи автомат «қўл»ларни ишлаб чиқаришдан пахткорлар сингари биз, ишчилар ҳам манфаатдормиз. Чунки, цехимиз таркибий шпинделлар тайёрлашга тўла-тўкис ўтиши билан цехдаги деталларни қайта ишлашда ҳосил бўладиган шовқин кескин камаяди. Бундан ташқари вертикал шпинделларга зарур бўлган химиявий моддаларни ишлатишдан анчагина халос бўламиз. Бу, ишчилар саломатлиги учун муҳимдир.

О. РУСТАМОВА, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Сирдарё область, Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхоз 4-бўлим бошқарувчиси:

— Ўтган йили бўлимимизнинг энг тажрибали механизаторларидан: Элмурод Рустамов, Мусулмон Муҳиддинов, Исфандиёр Латипов, Турсун Умаров, Абдулазиз Қодировлар шпинделли ювилмайдиган янги ажойиб агрегатларни синаб кўриш бахтига муяссар бўлдилар. Илгари терим машиналарининг бункерлари тўлиб, ҳар сафар у бўшатилгач, шпинделларни яхшилаб ювиш керак эди. Акс ҳолда улар чаноқлардаги ҳосилни олмай қўяр ва ишдан чиқа бошларди. Йиғим-терим кампаниясида ҳал қилувчи давр—биринчи терим пайтида деярли ҳар соатда бункерлар тўлиб турарди. Демак, бир соат пахта терган механик-ҳайдовчи кам деганда ярим соат шпинделни ювиши керак. Бошқача айтганда, бир кунлик иш вақтининг учдан бир қисми шунга сарф бўларди.

Янги шпинделли техника шарофати билан бўлимимиз йиллик пахта тайёрлаш планини саккиз иш кунидаёқ бажарди. Биз таркибий шпинделли терим агрегатларига юқори баҳо берамиз ва уларнинг кўплаб ишлаб чиқарилишига катта умид боғлаймиз.

* * *

Мутахассисларнинг айтишича, янги хил тракторларни яратишга —6, пахта териш машинасига —4, содда роқ машиналарга — 3 йил керак. Масалан, Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси бош инженери И. П. Великий шундай фикрда. Таркибий шпиндель ғояси пайдо бўлгандан то жорий этилгунча тўққиз йил вақт кетди. Ваҳолонки, бу муддатни, бош инженер айтганидек, уч марта қисқартириш мумкин эди. Афсуски, шунга эришилмади. Чунки, олимлар ва илмий конструкторлик ғоясини металлда мужассамлаштирувчи ижрочилар орасида катта узилишга йўл қўйилди. Бунинг устига бу соҳадаги тадқиқотлар комплекс олиб борилмади. Кўп ҳолларда олимлар, конструкторлар ва тайёрловчиларнинг фикрлари бир ердан чиқмай қолди.

Тўғри, ҳозир аҳвол бир мунча яхшиланган, иш силжиган. Лекин, баъзи мутахассислар орасида таркибий шпинделнинг келажагига ишончсирамай қараётганлари ҳам йўқ эмас. Эҳтимол, улар ўтган йили янги хил шпинделни тажрибадан ўтказган Ўрта Осиё машина синаш станцияси маълумотларини дастак қилишаётгандир. Бу маълумотларда икки қаторли «зангори кема»да меҳнат унумдорлиги 6—8 процент ошган, ҳар бир машина йилига 23 сўму 76 тийин иқтисодий самара беради, дея кўрсатилди. Экономика институти билан Ўрта Осиё машина синаш станцияси ҳисоб китоби ўртасида осмон билан ерча фарқ бор. Хўш, қайси бирига ишониш мумкин? Биз Ўрта Осиё машина синаш станцияси фаолиятини шубҳа остига олмоқчи эмасмиз. Мазкур коллектив пахтачиликни механизациялашда жуда катта роль ўйнаяпти. Бироқ, ўтган йили «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида янги шпинделли «зангори кема»лар синовини кузатаётган станция хронометражчиларининг ўз вазифаларига совуққонлик билан қараётганликларига гувоҳ бўлганмиз.

Янги шпинделнинг аҳамиятини қуруқ мақташ билан иш битмайди. Ташаббус кўрсатиш ўз-ўзидан тозаланувчи механик «қўл»ларни тайёрлашни такомиллаштириш ва узлуксиз технологияга ўтказишни тезлаштириш, ишчиларни Череповецк металлургия заводи, Ивановодаги машинасозлик заводидан олинадиган хом ашё билан ўз вақтида ва етарли равишда таъминлаб туриш зарур. Акс ҳолда, ишчиларнинг янги шпиндель тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш хавф остида қолиши мумкин. Пахтакорлар эса уни илҳақлик билан кутишяпти. Вақт шоширмоқда.

Э. ХЎЖАЕВ,
Ҳ. СУЛТОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

БОҒБОНЛАР ҒАЛАБАСИ

НАМАНГАН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Наманган области боғбонлари катта зафар қучдилар. Давлат тайёрлов пунктларига 20,5 минг тонна мева топшириб, бу соҳадаги йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Бу ўтган йилдагидан 7 минг тонна кўпдир.

Бу ғалабага Задарё, Косонсой, Наманган, Норин, Уйчи районларининг боғбонлари катта ҳисса қўшдилар. Боғдорчиликка ихтисослаштирилган «Нанай», «Заркент» совхозларининг меҳнаткашлари икки йиллик план миқдорида мева тайёрлаш учун курашмоқдалар. Областда тайёрланган меванинг 6 минг тоннадан кўпроғи Россиянинг марказий саноат шаҳарлари, Узоқ Шарқ, Сибирь, БАМ қурилишидаги фидокор ишчиларга юборилди.

Наманганлик боғбонлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, яна давлатга 10 минг тонна мева етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

Т. НАЗИРОВ.

ПОЛИЗЧИЛАР ТУҲФАСИ

Хўжайли тайёрлаш конторасининг коллективи қорақалпоқ ерида етиштирилган хушбўй қовунларни Ленинградга жўнатди.

Қорақалпоғистон бу йил куз фаслида Ленин шаҳри аҳолисига уч минг тонна ана шундай қовун-тарвуз етказиб беради. Шундан кейин Челябинск, Ульяновск, Иркутск, Братск ва бошқа шаҳарларга ҳам қовун-тарвуз юборилади. Қорақалпоғистон полизчилари қардош Россиянинг саноат марказларига тўрт ярим минг тоннадан кўпроқ полиз маҳсулотларини туҳфа қилади.

(ЎзТАГ).

ОИЛАВИЙ ЭКИПАЖ

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари Фароғат Машарипова, унинг эри Рустам Отажонов ўзларининг «Ўзбекистон» машинаси бункеридан 400 тонна пахта тўкишни мўлжаллаб қўйдилар. Бу эса ўтган йил куз фаслида улар терган пахта миқдоридан 66 тонна кўпдир. Улар йиғим-терим-транспорт отряди составига кирган «зангори кема»ларида синов мақсадида далага чиқиб келдилар.

Фароғат уч кузакдан буён катта механик-ҳайдовчи бўлиб ишлаяпти. У Рустам билан меҳнат мусобақасида асло бўш келмоқчи эмас. Унинг синглиси Саломат ҳам биринчи марта пахта териш машинасини бошқаради.

ОЛАМДА НИМА ГАП

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БЕЛГРАД

ЯНГИ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР ҚУРИЛАДИ

Янги иссиқлик электростанциясини қуриш учун Гацко шаҳри яқинидаги [Герцеговина] қурилиш майдонига 20 минг тоннадан кўпроқ асбоб-ускуна келтирилди.

Ҳозир бу ерда Совет Иттифоқидан юборилган ва 300 минг киловатт қувватга эга бўлган турбоагрегат биносининг пойдеворига бетон ётқизилмоқда. Ноябрь ойида турбиналарни монтаж қилиш бошланади. Македониядаги Неготинода СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилаётган иссиқлик электростанциясининг биринчи навбати яқинда қуриб битказилади. Драва дарёсида саккизинчи гидроэлектростанциянинг икки турбинаси яқинда ток бера бошлайди.

Шу беш йилликда Югославияда электр қуввати ишлаб чиқаришни кўпайтиришга катта аҳамият берилмоқда. 1976—1980 йилларга мўлжалланган беш йиллик планга мувофиқ электр қуввати ишлаб чиқариш ҳар йили 10 процент кўпайтирилиши керак.

БУДАПЕШТ.

ВЕНГРИЯ ФИЛЬМЛАРИНИНГ ШУҲРАТИ ОШМОҚДА

Венгрия мультипликаторлари шу йилнинг бошидан бери халқаро фестивалларда тўққизта мукофотга сазовор бўлдилар.

Турли жанрдаги фильмлар, чунончи ҳикояларни ва машҳур ёзувчиларнинг китобларини экранлаштириш, сатирик киноленталар ва ўқув-пропаганда картиналари мислсиз ижодий изланиш намунаси бўлиб санъаткорларнинг маҳоратини ва албатта юмор санъатини намойиш қилмоқда.

Венгрия режиссёрлари бу йил ҳар бири икки соатлик сеансга мўлжалланган бир нечта тўла метражли мультипликацион фильмлар яратдилар Бу асарлар ҳам томошабинларни ғоят қизиқтирди. Масалан, режиссёр А. Даргаининг «Лудаш Мати» номли фильмини шу йилнинг олти ойи мобайнида икки миллиондан ортиқ киши томоша қилди.

(ТАСС).

«БИЗ СОВЕТ ИТТИФОҚИДАН МИННАТДОРМИЗ»

АНҚАРА. Туркия савдо министри Октай Гюнер бу ерда қуйидагиларни айтди: биз Измир халқаро ярмаркасининг ишида қатнашганлиги учун Совет Иттифоқидан миннатдормиз. Бу ярмарка Совет—Туркия иқтисодий ва савдо алоқаларини ривожлантириш учун ҳамиша жуда яхши восита бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

СССР билан Туркия республикаси ўртасида, деди у, кўпдан буён кенг алоқалар ўрнатилган ҳар икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатлар эса тенг ҳуқуқлилик ва бир-бирини ҳурмат қилиш асосида доимо ривожланмоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ЛОНДОН

Лондондаги «Ройял груп энд уэст индиа» кампанияси докерларидан 4 минг киши забастовка эълон қилди. Иш ташловчилар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

● СТОКГОЛЬМ

Стокгольм марказидаги «Галери хеланд» биносида бадиий кўргазма — ярмарка очилди. Унда Швециянинг 50 га яқин тараққийпарвар рассомининг асарлари қўйилган. Рассомлар бу асарларни тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетига топширган эдилар. Улар орасида Тортсен Венквист, Хельга Хеншен, Лисс Эрикссон, Курт Ульбергер каби Швецияда ва ундан ташқари жойларда машҳур бўлган рассомларнинг асарлари бор.

Картиналарни сотишдан тушган маблағ Тинчликни ҳимоя қилиш Швеция миллий комитети фондига ўтказилади.

● ДЕҲЛИ

Ҳиндистон — Совет маданият жамияти маҳаллий бўлими Гужарат штатининг Бхавнагар шаҳрида ташкил қилган Совет Иттифоқига оид икки кунлик фотосуратлар кўргазмасини 20 мингдан зиёд томошабин келиб кўрди. Кўргазма экспонатлари совет кишилари ҳаётининг турли жиҳатлари, Советлар мамлакатининг иқтисодий тараққиёти ҳамда унинг бутун дунё халқлари билан дўстлик ва ҳамкорликда яшаш сиёсати ҳақида ҳикоя қилади.

● МАДРИД.

Демократик жамоатчилар, гўёки «граждан гвардияси вакилларининг қадр ва номусларини ҳақорат қиладиган» материалларини эълон қилишда айбланаётган «Диарио-16» газетасининг мухбири Хуана Хосе Романонинг қамоққа олиниши ва суд ихтиёрига топширилишига қатъий норози эканликларини маълум қилдилар Бундай ҳаракатлар «эркин матбуотга зарба» демакдир ва франкочилар ўтмишини эсга солади, дейилади Испания Коммунистик партиясининг мурожаатида. Испания жамоатчилиги қамоққа олинган журналистнинг тезда бўшатилишини талаб қилмоқда.

● КАНБЕРРА

Австралия пойтахти ва мамлакатнинг қолган асосий олти штатида шу йилнинг сўнгги етти ойи мобайнида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ўртача 13,5 процентга ошган. Асосан нон, сут ҳамда мой ва кофенинг нархи ошган. Матбуотнинг хабар қилишича, агар Австралиянинг ўрта ҳол оиласи аввал озиқ-овқат учун ҳафтада ўртача 40 доллар сарф қилган бўлса, энди бу рақам 45 ярим долларга ўсган. [ТАСС].

ЯКШАНБА КУНГИ МУҲИМ ВОҚЕАЛАР

ПОКИСТОНДА ҚАМОҚҚА ОЛИШ

ИСЛОМОБОД. Покистон полициясининг расмий вакили қуйидагиларни хабар қилди: бу ерда собиқ ҳукмрон Покистон халқ партияси вилоят бўлимларининг етакчи арбобларидан олти киши қамоққа олинди. Улар мамлакатнинг ҳозирги ҳарбий маъмурияти сиёсий партияларнинг фаолиятини чеклаб қўйганлиги тўғрисидаги қоидаларни бузишда айбланади. Полиция Покистон халқ партиясининг яна тўрт арбобини излаб юрибди. Буларга ҳам худди шундай айблар қўйилган.

МУҲИМ УЧРАШУВ

ЛУСАКА. Замбия пойтахтида «Фронт яқинидаги давлатлар» раҳбарлари ва Зимбабве ватанпарварлар фронти раҳбарларининг учрашуви тамом бўлди. Учрашув қатнашчилари Родезия (Зимбабве)даги аҳволни батафсил муҳокама қилдилар ва ватанпарварлар кейинги вақтларда Смитнинг ғайри қонуний режимига қарши курашни анча кучайтирганликларини таъкидладилар. Айни вақтда улар ватанпарварлар фронтига, шунингдек Африканинг жанубида қитъадаги ирқчилик ва мустамлакачиликни узил-кесил тугатиш учун курашаётган бошқа миллий озодлик ҳаракатларига халқаро ёрдам ва мадад кучайганлигини уқтириб ўтдилар.

ХАТАРЛИ СИЁСАТ

ДЕҲЛИ. Тель-Авив ўз қонунларини 1967 йилдаги агрессия натижасида босиб олинган араб территорияларига ҳам жорий этиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Ҳиндистон ҳукумати бу қарорни хатарли аннексия сиёсатини давом эттириш, деб ҳисоблайди. Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг расмий вакили бу ерда эълон қилинган баёнотида бу қарорни қаттиқ қоралади. Ҳиндистон, деди у, ҳамиша ўзгаларнинг ерларини босиб олишга қарши чиқди ва Исроилнинг 1967 йил июнь ойидан буён босиб олинган араб ерларини қонунга хилоф равишда ўз қўлида сақлаб туришига қарши эканлигини яна бир марта изҳор қилади.

ГФР ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

БОНН. Прогрессив сиёсий фикрдаги ўқитувчилар, юристлар ва хизматчиларнинг камситилаётганлиги ГФРда норозилик ҳаракатини кучайтириб юборди.

Бу ерда немис тинчлик баёноти эълон қилинди. Баёнотда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: ўқитувчи С. Гингольд ва инженер В. Кронен Германия Компартиясига мансуб бўлганликлари учун «сиёсий жиҳатдан ишончсиз» деб айблаган маъмурий суднинг ҳукмлари сиёсий эътиқод учун таъқиб этишни исбот этувчи энг яққол далилдир.

ОЧЛИК, ТУРМА ВА ЗИНДОНЛАР МАМЛАКАТИ

ГАВАНА. Диктатор Стресснер Парагвайни очлик ва қашшоқлик, турма ва зиндонлар мамлакатига айлантириб юборди. Унинг ҳукмронлиги даврида Парагвай қитъадаги энг қолоқ давлатларнинг бири бўлиб қолди, Америка монополияларига тамомила қарам бўлди. Пренса Латина агентлиги Жанубий Американинг ана шу мамлакатидаги аҳволга шундай баҳо беради.

Стресснер жуда қаттиқ репрессияларни амалга ошириш, шунингдек сайловда фирибгарлик ишлатиш йўли билан қуролли кучларга таянибгина ҳокимият тепасида турибди. (ТАСС).

МУҲИМ СИЛЖИШ БЎЛГАНИ ЙЎҚ

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

АҚШ давлат секретари С. Вэнс Пекинга қилган тўрт кунлик визитини тугатди. У Пекинда ХХР ташқи ишлар министри билан музокаралар олиб борди ҳамда Хуа Го-фен ва Дэн Сяо-пин билан учрашувлар ўтказди. АҚШ давлат секретарининг Хитойга қилган сафари АҚШ янги маъмурияти юқори мансабли вакили билан Пекин ўртасида биринчи расмий алоқа бўлди. Шунгача Хитой раҳбарлари республикачилар ҳукумати билан иш кўриб келган эди.

АҚШ дипломатия маҳкамаси раҳбарининг Пекинда олиб борган музокаралари якунларига унинг Хитой пойтахтида ўтказилган матбуот конференциясида айтган гапларига ҳамда Америка матбуоти мухбирларининг юборган хабарларига қараб баҳо бериш мумкин. С. Вэнснинг сўзларига кўра, у Пекинда олиб борган музокаралари чоғида Қўшма Штатлар Хитой билан муносабатларида Шанхай ахборотига асосланажагини айтган. Никсон 1972 йилда Хитойга қилган визити чоғида имзоланган бу ҳужжат икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар нормаллаштирилишини кўзда тутарди. Давлат секретари Хитой раҳбарлари билан «ҳам ялпи, ҳам икки томонлама» тарзда кўпгина масалалар юзасидан фикрлашиб олганлигини ҳам маълум қилди.

Журналистлар С. Вэнс мухбирларнинг берган саволларига жавоб қайтараётиб, «Тайвань масаласи» деб аталмиш масалани тилга олмасликка ҳаракат қилганлигига эътиборни жалб этдилар. Маълумки, бу масала АҚШ билан Хитой ўртасидаги муносабатларнинг бундан буён ривожланиши йўлида ғов бўлиб турибди. Пекин Тайванни ўз территорияси деб ҳисоблайди, айни маҳалда Қўшма Штатлар орол билан қалин сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий алоқа боғлаб турибди. Тайванда Америка ҳарбий қисмлари жойлаштирилган. Шанхай ахборотида Тайвань масаласи Америка—Хитой муносабатларини нормаллаштириш йўлида асосий тўсиқ бўлиб тургранлиги қайд этилганди. Пекинда олиб борилган музокараларда Тайвань масаласини муҳокама қилиш натижалари хусусида Вэнсга берилган саволларнинг ҳаммасига у биронта тўғри жавоб қайтармади.

Америка газеталарининг мухбирлари шунга асосланиб, давлат секретарининг Хитойга қилган визити икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришда муҳим бир силжишга олиб келмади, деган хулоса чиқардилар. «Нью-Йорк таймс» газетаси жумладан, Шанхай ахбороти имзолангандан бери «вазият ўзгармади» ва Қўшма Штатлар «ҳамон Тайвандаги режимни Хитой ҳукумати сифатида таниб, у билан ўзаро хавфсизлик тўғрисида тузилган шартномани сақлаб келмоқда», деб ёзди.

Шунинг учун С. Вэнс Пекиндан жўнаб кетиши арафасида журналистлар ҳузурида нутқ сўзлаб, Хитойга қилган визити «мамлакат билан танишишнинг ўзидангина иборат бўлиб», Пекиндаги раҳбарлар билан олиб борилган музокаралари тўғрисида ахборот эълон қилишга ҳеч бир эҳтиёж йўқ эди, дейишида бир гап бор.

О. АНИЧКИН, (ТАСС).

[illegible] аъзолари ўз санъатларини намойиш этмоқдалар.

ОЛҚИШ СЕНГА, АНСАМБЛЬ

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Республика бадиий ҳаваскорлик санъатида қувончли воқеа қайд этилди. Тошкент тўқимачилик комбинатининг Маданият саройи ҳузуридаги ўзбек рақс ансамбли Венгрияда ўтказилган VI халқаро рақс фестивалида қатнашиб, ғолиб коллективлардан бири деб топилди.

Бу ансамбль республикамизда донг таратган ҳаваскорлик коллективларидан ҳисобланади. Ёш санъаткорлар ўзларининг дилрабо куй, жозибали рақслари билан Ватанимиз пойтахти Москвада, бир қатор чет элларда ҳам эътибор қозонган.

Ансамбль ташкил этилишида ва унинг муваффақиятли ишлаб кетишида таниқли рақс устаси, Ўзбекистон ССР халқ артисти Исоҳор Оқиловнинг хизматлари катта. У санъатга ихлосманд, рақс ижро этишга астойдил интилган ёшларга ҳеч иккиланмай мураббийлик қилди. Ўзининг бой ва ранг-баранг тажрибасидан унумли фойдаланиб, ҳаваскорларнинг ўзига хос ижрочилик қобилиятини шакллантириб борди. Тинимсиз изланиш, кунт билан қилинган меҳнат қисқа муддатда ўз самарасини кўрсатди. Ансамблнинг тўқимачилар ҳузуридаги биринчи концерти [illegible] олинди. Ишчилар [illegible] сафида яхшигина ёш истеъдодли порлоқ ижрочилар борлигини кўриб қувондилар. Худди ана шу илк концертдан бошлаб, ансамбль қатнашчилари сафи кўпайиб борди.

1956 йил коллектив ҳаётида алоҳида, унутилмас йил бўлиб қолади. Негаки, худди шу йили ҳаваскорлар Москвада ўтказилган бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик кўригида қатнашиб муваффақият қозондилар. Жюри мазмунли репертуар ва юксак ижрочилик қобилиятини намойиш этган коллективни биринчи даражали диплом билан тақдирлади. [illegible] Асосан ишчи ёшлар уюшган бадиий коллектив кейинчалик район, область ва республика кўрик-конкурсларида, турли фестивалларда иштирок этди. Ана шу ижодий мусобақаларда муваффақият қозонганлиги учун VI Жаҳон ёшлари ва студентлари фестивалида қатнашишга муяссар бўлди. [illegible]

[illegible] Бу, [illegible] Буни [illegible] бирдай яхши билардилар. Улар айни вақтда иккинчи бир муҳим шартни ҳам алоҳида ёдда тутиб меҳнат қилдилар. Халқаро рақс фестивалида қатнашиш шарафи ва масъулияти ижрочиларни ўз устиларида янада пухтароқ ишлашга даъват этарди. [illegible]

[illegible] ишончни шараф билан оқлади. Бу ғоят қувончли ва фахрлидир.

Ансамблга янги ютуқлар тилаймиз.

З. ЖЎРАЕВА.

ҲЕЧ КИМ УНУТИЛМАЙДИ

ЎЧМАС ХОТИРА

Мен ажойиб партия ходими, талантли командир Убайдулла Пўлатович Мирзоиров ҳақида ҳикоя қилмоқчиман. У Улуғ Ватан урушининг актив иштирокчиси эди. Сталинград, Ғарбий ва 3-Белоруссия фронтларида зўр мардлик ва жасорат намуналарини намойиш этганди. Убайдулла Пўлатович дастлаб сафга тайёрлаш бўйича командир ўринбосари, сўнг Қизил байроқли ўқчи полк командири бўлган эди.

Ленин орденли ўзбек тоғ-отлиқ дивизиясининг комиссари Юнус Мусаевич Наримонов вафот этгандан сўнг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 1937 йилда СССР Мудофаа министрлигининг сиёсий бошқармасига мазкур 19-дивизия комиссари қилиб Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети аппарати ходими Убайдулла Мирзоировни тайинлашни илтимос қилди. У Самарқанддаги 19-тоғ-отлиқ дивизияга ҳарбий комиссарликка тайинланди.

Бу вақтда гражданлар урушининг қаҳрамони Иван Васильевич Селиванов дивизия командири, Ибрагим Павлович Бекжонов эса жанговар тайёргарлик бўйича ўринбосари эди. Иван Васильевич, айниқса ўзбек дивизиясида партиявий-сиёсий ишнинг яхши йўлга қўйилиши муҳим аҳамиятга эга эканлигини тушунарди. Убайдулла Мирзоиров партия ходими бўлгани учун ҳам дивизияда партиявий-сиёсий ишни юксак даражада ташкил этди. Дивизия қўмондонлиги комиссарнинг ташкилотчилик талантини англаб унинг зиммасига дивизиядаги партиявий-сиёсий ишларни юклади.

19-тоғ-отлиқ дивизияси қайта ташкил этилгандан сўнг, у Эронда жойлашган 4-Кавказ корпусида сиёсий бўлим бошлиғининг ўринбосари, 1942 йилда эса 99-отлиқ дивизия комиссари сифатида хизмат қилди. Бу дивизия тарқатиб юборилгандан сўнг у Сталинград фронтига 62-армиянинг 169-ўқчи дивизияси сиёсий бўлимига инструктор қилиб юборилди. Кейинчалик 159-ўқчи дивизия комиссари вазифасини ўтади.

Сталинград остоналарида немислар тор-мор этилгандан сўнг гвардия майори Убайдулла Мирзоиров ғарбий фронтга юборилди. У партия қаерга йўлламасин, ўша ерда ўз вазифасини виждонан ўтади. Фронтнинг олдинги марраларида жанг қилди. Сухиничи, Колодец, Чернишин учун бўлган жангларда иштирок этди. Айниқса Джиздру учун бўлган жанглар шиддатли тус олди. Бу ерга ёрдамга қўшимча дивизиялар ташланди. Ана шу омонсиз жангда қизил командир ҳалок бўлди. Қўмондонликни Убайдулла Пўлатович ўз қўлига олди. Унга Сталинград остоналаридаги жангларда орттирган тажрибаси қўл келди. Шундай қилиб Убайдулла Мирзоиров қўмондонлик қилган қисм немисларни Витебскгача қувлаб борди. 1943 йилнинг куз ва қиш фасллари мудофаа даври бўлди. Совет қўшинлари мудофаани ёриб ўтиб, фашистларни ғарбга улоқтириб ташладилар. Витебск учун бўлган жангларда кўрсатган хизматлари учун Убайдулла Мирзоиров иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши ордени билан тақдирланди. Олий бош қўмондонликнинг табригидан илҳомланган жангчилар ва офицерлар янада зўр ғайрат ва ишонч билан курашдилар. Мирзоиров раҳбарлик қилган қисм Совет Белоруссиясини озод этишда зўр мардлик ва жасорат кўрсатди. Улар Минск, Вильнюс шаҳарларини душмандан тозаладилар.

Каунас учун жанглар бошланди. Неман дарёсини кечиб ўтган жангчиларимиз Каунас шаҳрини ҳам озод қилдилар. Жангчиларимиз 2-август куни Шешупи қирғоқларига жойлашиб олдилар ва уни кечиб ўтиб давлат чегараларига чиқиш ҳамда бу ерда плацдарм ишғол этиш тўғрисида буйруқ олдилар. Чегарада қизил байроқ ҳилпиради. Убайдулла Пўлатович Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлиги тўғрисидаги хабар тарқалди.

Қисм жангчилари Витебскдан шарқий Пруссиягача бўлган катта масофани жанглар билан босиб ўтдилар. Энди душман уясида жанг қилиш лозим эди. 23 октябрь куни улар чегарадан ўтиб душман территориясида жанг бошладилар. Мирзоиров бошчилигидаги қисм солдатлари душманнинг ишончли қалқонини ёриб ўтдилар. Дивизиянинг жанговар хизматлари муносиб тақдирланди. Унга Қизил Байроқ ва иккинчи даражали Суворов орденлари топширилди. Дивизияга Витебск номи берилди. Убайдулла Пўлатович қисми эса Вильнюс номи билан аталиб, Қизил Байроқ ордени топширилди. Гвардия майори Мирзоировнинг ўзи эса иккинчи марта Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Кўплаб жангчилар орден ва медалларга сазовор бўлдилар. Улар орасида Шамсиддин Насриддинов, Раҳмонберди Нурматов, Азмиддин Ихлосов, Худойберди Ашуров, Исҳоқ Деҳқонбоев, Нозим Худойбердиев ва рота командири офицер Шокиров ҳам бор эди. Убайдулла Пўлатовични жангчилар чин қалбдан ҳурмат қилишаб, уни ўз яқин қадрдон кишилардек қадрлашарди. Гвардиячи майор икки марта оғир ярадор бўлди. Бир марта контузияга учради. У Улуғ Ватан урушидан кейинги йилларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратида самарали меҳнат қилди. Бир неча бор Тошкент шаҳар Совети депутатлигига, Тошкент область партия комитети аъзолигига ва район партия комитети аъзолигига сайланди.

Убайдулла Пўлатовичнинг қиёфаси ҳамон кўз олдимда гавдаланади. Жангоҳларда туғилган дўстлик ҳеч қачон унутилмайди. Убайдулла Пўлатовичнинг жанговар дўсти Адҳам Раҳмат у ҳақда шундай ҳикоя қилади: «Сталинград остоналарида бўлган жанглар кечагидек ҳамон ёдимда. Совет қўшинлари буюк шаҳарни мардонавор ҳимоя қилдилар. Гитлерчиларга қарши курашда солдатларимиз мислсиз жасорат кўрсатдилар. Улар юксак ҳарбий санъатларини намойиш қилдилар. Душман ўраб олинди ва йўқ қилинди. Сталинград Улуғ Ватан уруши тарихида янги саҳифа очди. Ана шу жанговар ҳимоячилар орасида ўзбек халқининг содиқ фарзанди гвардия майори У. Мирзоиров ҳам бор эди. Сталинград учун бўлган жангларда унинг батальони алоҳида мардлик ва жасорат кўрсатди. Убайдулла Пўлатович «Жасурлиги учун», «Сталинградни ҳимоя қилгани учун» медаллари билан мукофотланди».

Убайдулла Пўлатович ҳақида унинг жанговар дўсти запасдаги подполковник Николай Александрович Влазко шундай ёзади:

«Бирга қон кечган, ҳозир эса дунёдан кўз юмган дўстинг ҳақида ёзиш жуда оғир экан. Мен бу сўзларни ёш авлод эсда сақласин деб ёзмоқдаман. Ажойиб инсон ҳақидаги ҳотираларни унутиш катта гуноҳ.

Убайдулла Пўлатович билан 1945 йилда учрашганмиз. Мен келган қисмда Убайдулла Пўлатович сиёсий қисм бўйича отряд командирининг ўринбосари эди. Биз у билан тез кунда апоқ-чапоқ бўлиб кетдик. Олдимизда турган вазифаларни яхши тушунганимиз учун ҳам бир-биримизга суяниб қолган эдик. Биз интернационал бурчимизни бажаришимиз — хитой халқига оғаларча ёрдам кўрсатишимиз, аввало Синцзян вилоятидаги гоминданчилар зулми остида инграётган аҳолини озод қилишимиз лозим эди. Убайдулла жозибали одам эди. Унинг ҳаққонийлиги, ҳалоллиги, соддалиги кўпчиликни мафтун этарди. Отряд жангчиларини кечаю кундуз жанговар-сиёсий тайёргарликдан ўтказардик. Бизнинг меҳнатимиз зое кетмади. Отряд жангчилари ўз олдидаги вазифани муваффақиятли бажарди.

Улар жанговар ҳаракатларни оғир географик шароитларда амалга оширдилар. Тоғ шароитида жанг қилиш машаққатли эди. Яхши ҳарбий-сиёсий тайёргарлик кўрган жангчиларимиз, командирлар жанг машаққатларини сабот билан енгдилар. Уч-тўрт ой ичида отряд душман учун даҳшатли кучга айланди. Реакция исканжасида эзилган маҳаллий аҳоли бизга ҳар томонлама ёрдам қила бошлади. Улар отрядимизга қўшилдилар. Бунда Убайдулла Пўлатовичнинг ҳиссаси катта. У сиёсий раҳбар сифатида отряд активларига суяниб, озод этилган районлардаги маҳаллий аҳоли орасида оммавий агитация ва тарғибот ишларини авж олдириб юборди. Бу ажойиб самара берди. Фақат озод қилинган районлар аҳолисигина эмас, гоминданчилар эгаллаб турган районларнинг аҳолиси ҳам бизга ёрдамга келдилар.

Менинг хотирамдан қадрдон дўстим Убайдулланинг мардлиги ва жасоратини кўрсатувчи икки лавҳа ҳеч қачон кўтарилмайди.

Географик шароитларни ҳисобга олиб, отряд алоҳида группаларга бўлиниб мустақил ҳаракат қила бошлади. Мен марказий группага қўмондонлик қилардим. Тўйле-булун аҳоли пунктини группамиз қўлга киритганидан сўнг биз ўз қўшинларимиздан ўн километрча узоққа ўтиб кетдик. Тоғ шароити, йўлларнинг йўқлиги туфайли биз қўшинларимиз билан алоқа қилишга қийналдик. Буни сезиб қолган душман жиддий ҳаракат қила бошлади. У бизнинг группамизни ўраб олди.

Убайдулла Пўлатович аҳволимизни билиб қолиб, ёрдамга келди. Бу ерда биз янада қадрдон бўлиб қолдик. Шундан сўнг бир-биримиздан ажралмадик. Қувонч ва ташвишларимизга шерик бўлдик.

Душман Ёркент, Қашқар, Янги Ҳисорда йирик группировка ташкил этиб, қарши ҳужумга ўтди. Ана шу пайтда Убайдулла Пўлатович марказий йўналишдаги бутун масъулиятни ўз зиммасига олди. 17 ноябрь куни душман биздан анча устунликка эга бўлган кучлар билан кенг ҳужум бошлади. Жуда оғир аҳвол юз берди. Қисмимиз душман ўровида қолиб кетди. Душман отлиқ полк кучларига таяниб, дадил ҳужумга кўтарилди. Биз мағлубиятга учраб қоламиз деган таҳлика остида қолдик. Ана шу ҳал қилувчи дақиқада Убайдулла энг сўнгги кучларимизни бир ерга тўплаб, қулай маррага жойлашиб олди. У ҳамкорликда ўт очиб, жангчиларимизни оғир аҳволдан олиб чиқди. Душман ҳужуми қайтарилди. У орқага чекинишга мажбур бўлди.

Мирзоиров Улуғ Ватан уруши йилномасида ўчмас из қолдирган халқимизнинг содиқ фарзандларидан биридир. У совет кишиларининг бугунги улуғвор ишларида мангу яшайди. Убайдулла Пўлатовичнинг босиб ўтган жанговар йўли ёш авлод учун намуна бўлиб қолади.

Ҳ. ҲАМИДОВ,
истеъфодаги гвардия полковниги.

СПОРТ

СТУДЕНТЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Жаҳон студент-спортчиларининг йирик анжумани — Универсиада баҳслари ниҳоясига етди. Болгария пойтахтидаги Марказий стадионда универсиада машъаласи қарийб 12 кун мобайнида порлаб турди. Жаҳоннинг турли ерларидан ташриф буюрган йигит-қизлар югуриш йўлкалари, гимнастика заллари, волейбол ва баскетбол майдончалари, кураш гиламларида ўз маҳоратларини кўрсатдилар. Софияда ўтказилган универсиада қатнашчиларнинг кўплиги билан диққатга сазовордир. Бу ерда 84 мамлакатнинг 4200 дан зиёд вакили иштирок этди.

Спортнинг 11 тури бўйича ўтказилган қизғин мусобақаларда совет студент-ёшлари зафар қучдилар. Спортчиларимиз жами 95 та медални қўлга киритиб, команда ҳисобида пешқадам бўлишди. 43 та медаль тўплаган АҚШ спортчилари билан 37 та медални қўлга киритган болгариялик спортчилар иккинчи ва учинчи фахрли ўринларни эгаллашди.

Жаҳон ёшларининг ўзига хос дўстлик рамзи сифатида ўтказилган универсиада баҳсларида ўзбекистонлик тўрт студент-спортчи ҳам совет терма командаси жамғармасига муносиб улуш қўшди. Жумладан, таниқли қиличбоз жаҳон чемпиони Собир Рўзиев универсиада чемпиони номига сазовор бўлди. Совет волейболчи қизлари команда ҳисобида биринчиликни қўлга киритди. Унинг составида куч синашган тошкентлик Лариса Лунина ҳам Софиядан олтин медаль билан қайтди. Яна бир вакилимиз, классик кураш устаси Александр Баранов йирик мусобақанинг бронза медали совриндори бўлди.

Жаҳон студент-спортчиларининг галдаги баҳсларини Мексикада ўтказишга қарор қилинди.

ҲАМЖИҲАТЛИК САМАРАСИ

Биринчи лига командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. «Пахтакор» командаси футболчилари эса сафарда Оржоникидзенинг «Спартак» коллективи меҳмони бўлди. Бу ўйинда биргина тўп дарвозага йўлланди. Учрашувнинг 18-минутида Т. Исоқов киритган ана шу тўп «Пахтакор»га қўш очко келтирди. Умуман пахтакорчилар сафар учрашувларини муваффақиятли ўтказишди. Айниқса спартакчилар билан ўйинда ҳамжиҳатлик намуналарини кўрсатиб, мудофаада маҳкам туриб олдилар. Майдон эгаларининг зўр бериб уринишлари пахтакорчиларнинг иродасини бука олмади.

Қолган ўйинларда қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: «Спартак» (М) — «Кузбасс» — 1:2, «Шинник» — «Уралмаш» — 1:0, «Динамо» (Мн) — «Звезда» — 2:1, «Динамо» (Л) — «Рубин» — 3:2, «Таврия» — «Торпедо» — 3:2, СКА — «Колхозчи» — 1:0, «Терек» — «Помир» — 2:0, «Кривбасс» — «Металлург» — 3:0, «Спартак» (И-Ф) — «Нистру» — 1:1.

Ўйинлар жадвалининг бугунги манзараси:

	У	Ю	Д	М	Т	О
«Пахтакор»	25	13	9	3	37-17	35
«Динамо» (Мн)	25	14	6	5	34-16	34
«Спартак» (М)	25	13	6	6	53-34	32
«Таврия»	25	13	6	6	37-19	32
«Кузбасс»	25	15	2	8	40-27	32
«Шинник»	25	9	11	5	34-25	29
«Терек»	25	11	6	8	44-31	28
«Нистру»	24	8	12	4	28-24	28
«Помир»	24	12	2	10	35-25	26
«Уралмаш»	25	10	6	9	35-39	26
«Динамо» (Л)	24	7	9	8	32-36	23
«СКА»	25	7	8	10	24-30	22
«Торпедо»	25	8	6	11	24-34	22
«Спартак» (О)	25	7	7	11	26-33	21
«Спартак» (И-Ф)	24	5	10	9	22-31	20
«Металлург»	24	5	9	10	15—27	19
«Кривбасс»	24	7	4	13	28-36	18
«Колхозчи»	25	7	4	14	25-47	18
«Рубин»	25	5	7	13	26-46	17
«Звезда»	25	2	8	15	18-41	12

«Пахтакор» навбатдаги ўйинларда «Шинник» ва пойтахт спартакчиларини қабул қилади.

САМАРҚАНДДА ҲАМ ҒАЛАБА

Германия Федератив Республикасининг «Ринг-фрай» клуби боксчилари билан республикамиз чарм қўлқоп усталари ўртасидаги ўртоқлик учрашуви поёнига етди. Боксчиларимиз «Пахтакор» марказий стадионида ўтказилган баҳсларда муваффақият қозонишган эди. Қадимий ва навқирон Самарқандда ўтказилган иккинчи учрашувда ҳам пахтакор ўлка вакиллари устун келишди. Бу ерда ҳал қилувчи куч синашув самарқандлик таниқли боксчи Николай Анфимов билан Гютер Петерс ўртасида давом этди. Учрашув вакилимиз фойдасига ҳал бўлди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Тошкент шаҳар қурилиш бошқармаси ҳузурида янги ташкил этилган
171-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977 — 78 ЎҚУВ ЙИЛИГА
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, сувоқчилар, паркетчи-дурадгорлар, электропайвандчилар, электромонтажчилар, саноат жиҳозлари ремонти бўйича слесарлар, ғишт терувчилар, дурадгорлар.

Ўқиш муддати 1 — 2 йил.

Билим юртига 8 — 10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар. Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртида бўш вақтларда шуғулланиш учун спорт секциялари ишлаб туради. Жумладан, эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар билим юрти қошидаги ишчи-ёшлар мактабининг 9 синфига кириб ўқишлари мумкин.

Қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади.

Туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, соғлиги ҳақида справка, 3 х 4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, турар жойидан справка, мактабдан характеристика.

Ҳужжатлар эрталаб соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар — 84, Дўмбробод кўчаси, 74-уй (16-троллейбус, 14, 84-автобусларнинг «Дўмбробод» бекати).

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1977—1978 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти боққоллик — кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари, газламалар, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг юқори малакали сотувчи-контролёр-кассирларини тайёрлайди.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.
Ўқиш муддати — 1 ва 2 йил.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача) бўлган 8, 9, 10-синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Билим юртини тугатганларга «сотувчи-консультант», «сотувчи-контролёр-кассир» деган малака унвони берилади.

Ўқувчиларга 32 сўмдан стипендия берилади, етим, ота-она қаровисиз қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг I, II группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универсал магазин, ГУМ ва «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ўтказилади.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар совети ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси.

Билим юртининг адреси: Тошкент-86, «Оқтепа» массиви, «Самарқанддарвоза» кўчаси, 60-уй, (4, 9, 11, 15, 19, 21-трамвайлар, 12, 13, 29, 32, 34, 43, 48-автобусларнинг «Оқтепа» бекати). Телефон 78-35-39.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети 2-пойафзал фабрикаси қошида очилган
149-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—1978 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассисларни тайёрлайди: пойафзал деталини бичувчи, кесувчи, тайёрловчи, силлиқлаш ишини бажара оладиган пойафзал фрезерчиси, пойафзал деталларини мустаҳкамлаш ишини биладиган пойафзал затяжкачиси, контролер, слесарь-ремонтчи, пойафзал тагидаги деталларни мустаҳкамловчи.

Ўқиш муддати — 1 ва 2 йил.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи ва у ердаги туристик, спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўладилар (уч маҳал овқат ва кийим-бош, практикада ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар).

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Ўқиш 1 сентябрда бошланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари керак: Директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида справка, 8 та фотосурат (3х4 см), ўқиш ва иш жойидан характеристика. Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Гавҳар кўчаси, 124-уй (14-автобус, 16-троллейбусларнинг охирги бекати, 18-трамвай, 103-автобуснинг «Мевазор» бекати. Наққошлик кўчаси, 199-уй, 2-пойафзал фабрикасининг ётоқхонаси).

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Мультфильмлар. 11.35 — Моцарт ва Сальери (фильм-опера). 12.40 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — Лермонтов-рассом. 16.30 — Концерт. 17.15 — Ихтирочи. 17.45 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Янги ўқув йили олдидан. 19.45 — Экран дўстлари чорлайди. 20.45 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 21.00 — Бизнинг биография — 1966 йил. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Футбол: «Динамо» (М) — «Нефтчи». 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Мультфильм. 11.50 — Хайр, болалар боғчаси. 12.20 — Мандат (бадиий фильм). 18.25 — Ёз хотиралари. 18.50 — СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.00 — Янги ўқув йилингиз муборак бўлсин. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. 20.00 — Кино оламида. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Бир миллион тонна «қаҳрабо дон» учун. 22.45 — Тун ҳам бўлди, кун ҳам бўлди (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Икки ҳаёт (бадиий фильм, 1-серия). 20.45 — Янгиликлар. 21.05 — Концерт. 21.45 — Реклама. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ қўшиқлари. 9.30 — Ҳаваскорлар ижро этади. 11.15 — Октябрь байроғи остида 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Меҳнат зафарларимиз — Улуғ Октябрга. 13.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 14.00 — Ихтисослаштириш истиқболи. 16.10 — Октябрь илҳомлари. 19.00 — Ўнинчи беш йиллик солномаси. 19.20 — «Ёшлик». 20.25 — Қорақалпоқ халқ куйлари. 21.00 — Унутилмас йиллар қўшиқлари. 22.00 — Қишлоқ механизаторлари учун концерт. 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — М. Осим. «Широқ» (тарихий ҳикоя). 23.15 — Дам олиш концерти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/VIII да **Риголетто,** 31/VIII да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/VIII да **Келинлар қўзғолони,** 31/VIII да **Кўрмайин босдим тиконни.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари, «Сувда цирк» аттракциони.**

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Қирол Нью-Йоркда** (катта зал, кундуз ва кечқурун), **Аёл ва иблис** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Ҳаво шарида фантастик саёҳат — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сафар — БИЛИМЛАР УЙИ, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Оилавий мелодрама — «ИСКРА» (20.30).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р — 14496. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 202.